

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 5, 2005

Vol. XCVI Nr. 216

V. Adamkus Lenkijos prezidentui įteikė ordiną

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus (k) ir Lenkijos vadovas Aleksandr Kwasniewski — lietuviškos mokyklos „Žiburio“ vardo suteikimo ceremonijoje Seinuose. Džojos Gundos Barysaitės (ELTA) nuotr.

Seinai/Vilnius, lapkričio 4 d. (ELTA) — Prezidentas Valdas Adamkus Seinuose dalyvavo lietuviškos mokyklos „Žiburio“ vardo suteikimo

ceremonijoje ir už asmeninius nuopelnus plėtojant Lietuvos ir Lenkijos tarpvalstybinius ryšius apdovanojo Lenkijos prezidentą Aleksandr

Kwasniewski.

Lietuvos ir Lenkijos prezidentai penktadienį dalyvavo iškilmingoje „Žiburio“ vardo suteikimo Seinų lietuviškai mokyklai ceremonijoje, atidengė lietuvių ir lenkų kalbomis lentas su mokyklos pavadinimu.

Prezidentas V. Adamkus pažymėjo, kad „Žiburio“ vardo lietuviškai mokyklai suteikimas yra simbolinis aktas, ženklintis Seinų krašto švietėjiškų tradicijų tęsą ir liudijantis kokybiškai naujus dviejų tautų bei valstybių ryšius.

Lietuvos vadovas pabrėžė, kad abiejų valstybių artimi santykiai — tai didžiulis kadenciją baigiančio Lenkijos prezidento nuopelnas. „Be Jūsų pastangų ir geranoriškumo Lenkijos ir Lietuvos artėjimas, siekiant bendrų tikslų ir geros kaimynystės, tikriausiai nebūtų toks spartus ir rezultatyvus“, — Lenkijos prezidentui sakė Lietuvos vadovas V. Adamkus. 51-erių prezidento A.

Kwasniewski kadencija baigsis gruodžio 23 dieną.

Prezidentas V. Adamkus palinkėjo, kad ši tautų ir valstybių bičiulystė bei supratimas būtų ne vien tik valstybinio gyvenimo bruožas, o ir visų žmonių artimas bendravimas.

Lenkijos prezidentas A. Kwasniewski palinkėjo lietuvių ir lenkų jaunimui šilto ir nuoširdaus bendravimo, tolerancijos, pagarbos kartu žengiant į XXI amžiaus Europą.

Šiame numeryje:

Iš ateitininkų veiklos.

Pažadai ir tikrovė.

Baikim, broliai...

Pompeja: išsiveržimo istorijos.

Menas, literatūra,

mokslas.

Kodėl nevienodas

geležinkelių vėžės plotis.

Mūsų šeimose.

JAV LB Socialinių

reikalų tarybos skyrius.

„Žaltvykslė“ stato nauja

veikalą „Lietuvių

Charta“ „Seklyčioje“.

Valiutų santykis

1 USD — 2.893 LT

1 EUR — 3.452 LT

Kam reikia naujos ministerijos?

Vilnius, lapkričio 4 d. (BNS) — Prezidentą Valdą Adamkų nustebino Darbo partijos vadovo Viktoro Uspaskicho pareiškimas apie tariamą valstybės vadovų susitarimą atgaivinti Informatikos ministeriją, kuri buvo panaikinta prieš septynerius metus.

„Šalies vadovas griežtai pasisako prieš valstybės biurokratinio aparato plėtimą. Tokios pačios nuomonės prezidentas V. Adamkus laikėsi ir po šio Seimo rinkimų, kai valdančioji koalicija formavo Vyriausybę. Prezidentas tuomet nepritarė Darbo partijos siūlymams steigti viceprem-

jero postą ir naują ministeriją“, — rašoma penktadienį išplatintame prezidento spaudos tarnybos pranešime.

Tuo tarpu premjeras Algirdas Brazauskas aiškios pozicijos šiuo klausimu neturi.

Penktadienį paklaustas apie naujos ministerijos steigimą, socialdemokratų vadovas pripažino, kad apie tai buvo kalbėta prieš metus, derantis dėl valdančiosios koalicijos sudarymo ir dalijantis postus.

„Aš dabar nei 'prieš', nei 'už' — visa tai dabar staiga iškilo. Bet tai ne pirmas

Nukelta į 6 psl.

Vagyste apkaltintas advokatas smogė atgal

Vilnius, lapkričio 4 d. (BNS) — 250,000 litų, kuriuos teismas iš Marijampolės ligoninės priteisė medikų apdegintiems dvyniams Martynui bei Laurynui Zdanfams, dingimo istorija tampa vis patesnė detektyvu.

Advokatas Stanislovas Riabčiukas, neseniai berniukų tėvo Gintauto Zdanio apkaltintas atidavęs tik 250,000 litų iš priteistų pusės milijono litų, užvakar Advokatų tarybai įteikė pareiškimą, rašo „Lietuvos rytas“.

Advokatas tvirtino, kad šių metų birželio 14 dieną buvusiam savo klientui G. Zdanui atidavė 250,000 litų, o kitą dieną jo žmonai Vilmai Zdanienei įteikė tokią pat sumą.

Dvynių motina sakė, kad visus šeimos pinigų reikalus ji sprendžia kartu su vyru, todėl nesuprantama, kodėl ji atskirai turėjusi pasiimti pusę žalos atlyginimui priteistos sumos.

G. Zdanys sakė, kad pagal advokatų pateiktą versiją jis turėtų kaltinti žmoną, jog ši nuslėpusi nuo šeimos 250,000 litų.

Marijampolės prokuratūroje užvakar buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl dvynių M. ir L. Zdanų pažeistų interesų gauti jiems priteistą žalos kompensaciją.

Prokurorai jau apklausė berniukų tėvus. Šie turėjo paaiškinti, kodėl pinigai neatsidūrė vaikų sąskaitose, rašoma „Lietuvos ryte“.

Konservatorę pašūrpino planai Vilniuje surengti gėjų konferenciją

Vilnius, lapkričio 4 d. (BNS) — Seimo konservatorę Vilią Aleknaitę-Abramikienę papiktino planai Vilniuje rengti tarptautinę lesbiečių ir gėjų konferenciją.

Pasak parlamentarės, ketinimai 2007-aisiais Vilniuje surengti Europos gėjų ir lesbiečių suvažiavimą — „didelė klaida“.

„Pripažindami ir gerbdami mažumų teises, turime matyti bei įvertinti platesnį socialinį kontekstą. Lietuvai, kurios dauguma piliečių laiko save katalikais, tokie ketinimai pagrįstai gali atrodyti kaip provokuojantis ir nedraugiškas žingsnis“, — konservatorių frakcijos išplatintame pranešime cituojama V. Aleknaitė-Abramikienė.

Parlamentarės teigimu, „dirbtinis asmens lytinės orientacijos išviešinimas, išžūlus demonstravimas ir politizavimas ne tik neugdo visuo-

Vilią Aleknaitę-Abramikienę Mykolo Ambrazo (ELTA) nuotr.

menėje tolerancijos, bet priešingai — ją skaldo ir kiršina“.

Planų Vilniuje surengti tarptautinę lesbiečių ir gėjų suvažiavimą pašūrpinta konservatorė tikisi, jog Europos seksualines mažumas atstovaujančios organizacijos iš naujo apsvartys

Nukelta į 6 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-04-05

November 5, 2005

379 P1 GRATIS 020106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON
DC 20540-4830
*****MIXED ADC 607

PERIODICALS

Iš Ateitininkų Gyvenimo

Medžiagą siųsti: Vidai Kuprytei c/o Draugas • 4545 W 63 St • Chicago, IL 60629 • e-adresas: draugas@ateitis.org

Jaunųjų ateitininkų sąjungos globėjų sąskrydžio dalyvės: Vita Vilkenė, Daiva Kisielienė, Jolita Narutienė, Nijolė Balčiūnienė, Alma Jankienė, Grasilda Reinytė, Laima Aleksienė, Rita Giedraitienė, Rasa Kasniūnienė.

Suskrido jaunučių globėjos

Šiaurės Amerikos Jaunųjų ateitininkų sąjungos globėjų sąskrydis

Kas dvejus metus susirenka jaunųjų ateitininkų globėjai kartu padiskutuoti ir pasidalinti veiklos darbais. Šiemet spalio 15d. susirinko į Ateitininkų namus, Lemonte, globėjos iš kun. Stasio Ylos kuopos Los Angeles — Vita Vilkenė, Aušros Vartų kuopos Detroito — Rita Giedraitienė su Alma Jankienė ir Daumanto-Dielininkaičio kuopos Čikagos — Laima Aleksienė ir Rasa Kasniūnienė. Trūko Kazio Razgaičio iš rytų pakraščio Atgimimo kuopos, Ramunės Totoraitienės iš Cleveland Maironio kuopos ir Mildos Palubinskaitės kuri įsteigė naują kuopą New Yorke.

Rytinėje sesijoje kiekviena kuopa pristatė praėjusių metų atliktus darbus ir šių metų veiklos planą. Pasidalino mintimis, idėjomis ir rūpesčiais viena su kita ir centro val-

dyba. Buvo paskelbta kad jaunučių stovykla planuojama Dainavoje liepos 3 - 12 d.

Popietinė sesijoje buvo suskirstyta į dvi dalis. Pirmoje dalyje keturi prelegentai pristatė savo pasiūlymus kaip pritraukti į ateitininkų organizaciją naujai atvykusius į Ameriką lietuvius. Tai buvo Ramunė Motekaitienė, Jūratė Kwiatkowski, Erika Kunickienė ir Mindaugas Bielskus. Visi pabrėžė geros reklamos svarbą - kas ta ateitininkija, ir labai svarbu šiltai priimti norinčius į šią organizaciją įstoti. Bet tuo pačiu nekompromituodami ateitininkų principų.

Antroje sesijos dalyje ŠAAT pirmininkė Nijolė Balčiūnienė pasidalino savo asmenine istorija su ateitininkais. Paragino toliau visom užsidegusiai dirbti, kadangi organi-

zacijos pagrindas nėra pasikeitęs, ir kaip tik šiomis dienomis reikalingas pasauliui nukrypusiam nuo Dieviškos tiesos.

JAS CV pirmininkė Laima Aleksienė užbaigė sąskrydį, padėkodama visom apsilankiusiom.

Grasilda Reinytė

ŠAAT RINKIMAI

Kviečiame patiemis
kandidatuotis ir siūlyti kitus

Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos (ŠAAT) rinkimai vyks 2006 m. sausio/vasario mėnesį. Kandidatus į ŠAAT gali pasiūlyti kiekvienas ateitininkas, atsiųsdamas sutinkančio/os kandidatuoti užpildytą „Kandidato/ės siūlymo į ŠAAT“ formą Tarybos nominacijų komisijai, Loretai Grybauskienei, 72 Silo Ridge Rd., Orland Park, IL 60467, telef: 708/349-7426, el paštas: vlasr@aol.com iki gruodžio 1 d. Šią formą galima gauti pas Loretą Grybauskiene arba išsispausdinti iš interneto <http://ateitis.org/saat/> Laukiam kandidatų!

Ateitininkų kalendorius

Prašom visų ateitininkų paskelbti savo numatytus susirinkimus ir renginius „Ateitininkų kalendoriuje“ Kalendorių tvarko Lidija Ringienė, el-paštas: lringus@comcast.net Parašykite, jai kas vyksta, kur, kokiomis datomis ir su kuo susisiekti ir ji įtrauks į kalendorių. Šių visų ateitininkų veiklos kalendorių galima rasti internete: www.ateitis.org

Ateitininkų šalpos fondo narių susirinkimas ir pokylis

Ateitininkų šalpos fondo narių suvažiavimas įvyks lapkričio 19 d. Ateitininkų namuose, Lemonte.

Po susirinkimo — pokylis. Dalyvaujanti paremsite ASF ir pasigardžiuosite Aldonos Šoliūnienės, skaniai pagamintu maistu. Pasisvečiavimas 6 val., vakarienė 7 val. Bilietų kaina 60 dol. asmeniui. Labai kviečiame visą ateitininkišką visuomenę užsakyti stalus, skambinant Pranutei Domanskienei tel. 708-246-0049.

Kviečiame į moksleivių rekolekcijas Lemonte

Kun. Alfonso Lipniūno/Prez. Aleksandro Stulginskio Čikagos moksleivių ateitininkų kuopos rekolekcijos įvyks lapkričio 11-12 d. Ateitininkų namuose, Lemonte. Rekolekcijos vyks nuo šeštadienio 6 v.v. iki sekmadienio 10 v.r. Kviečiame visus moksleivius.

Moksleiviai yra raginami iš anksto užsiregistruoti. Kreipkitės pas kuopos pirmininkes Kristiną Quinn, KiwiQ06@aol.com Reginą Čyvaite cyvaite@comcast.net arba kuopos globėją Marių Polikaitį, Mariuspolikaitis@aol.com

Pasirodė naujas „Ateities“ numeris

Šiomis dienomis Jungtines Amerikos Valstijas paštu pasiekė naujausias 2005 m. „Ateities“ rudens numeris skirtas praėjusios vasaros ateitininkų stovykloms, kurių JAV ir Lietuvoje buvo net 20! Nuotraukų kupinuose puslapiuose užtiksite daug pažįstamų veidų, ir susipažinsite su naujais.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.
Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to
Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00
• 3 mėn. \$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)
Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV
Metams \$70.00 • 1/2 metų \$35.00
• 3 mėn. \$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)
Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$40.00
Užsakant į Lietuvą:
Oro paštu
Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00
Tik šeštadienio laida oro paštu
Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu
Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

Administratorius - Vytas Paškus
administracija@draugas.org

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome prisiimti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

Studentų savaitgalis Dainavoje

Spalio 14-16 d. Dainavoje įvyko JAV Studentų ateitininkų savaitgalis. Susirinko per 30 studentų iš Detroito, Clevelando, Čikagos ir iš įvairių JAV universitetų. Kursams vadovavo Vytas Vaitkus, o visus valgydino Gytis Mikulionis. Akademinei programa buvo itin įdomi: šeštadienį kalbėjo dr. Augustinas Idzelis apie savo ruošiamą knygą „1941“ apibūdinančią Lietuvos politinę padėtį tais metais. Po pietų vyko diskusijos apie ateitininkų organizacijos reikšmę ir lietuviybės svarbą mums. Savaitgalio metu vyko studentų ateitininkų suvažiavimas, per kurį

Andrius Giedraitis ir Vytas Vaitkus davė Studento ateitininko įžodį. Taip pat buvo renkama nauja SAS valdyba.

Per savaitgalį buvo skirta laiko pailsėti nuo studijų ir pabendrauti viens su kitu. Darius Norvilas vedė grupelę Dainavos gamtos takeliu. Vakare, visi apsirėngę kaip „roko žvaigždės“, linksminomės prie laužo.

Sekmadienį, deja, turėjome išsiskirstyti ir grįžti prie savo mokslų ir darbų. Palikom rudens grožiu papuoštą Dainavą.

Darius Norvilas

„Roko žvaigždės“ studentų ateitininkų savaitgalį, Dainavoje.

BAIKIM, BROLIAI

Prof. V. Landsbergio kalba JAV LB XVII Tarybos trečiojoje sesijoje Detroite 2005 m. rugsėjo 24 d.

Noriu prisistatyti — aš vienas tų, kurie balsavo, darbavosi, tikėjo, kad išeis. Paskui pateko į bėdą. Dabar stebiuosi padarais, kurie tėvynės širdį ėdė. Taip maždaug ir kalbėsiu, ne vien linksmus dalykus, turbūt priklausau prie tų nelaimingų idealistų, kurių visada truputį reikia, ne per daug, nes jie pridaro bėdos. Bet, jei jų nebūtų, tai nebūtų pažangos. Aš buvau vienas iš daugelio tų žmonių, kurie turėjo Lietuvos idealą, paskui pradėjo aiškėti, kad tas laisvos Lietuvos idealas nevienodai suprantamas. Vis dėlto pakako padaryti tai, ką šiandien apibendrinami vadina „Kovo 11-osios Lietuva“. Idealizmas lėmė ir kai kurias mūsų gal ir klaidas. Buvau linkęs galvoti — laisvė yra svarbiausias dalykas ir toks svarbus, kad laisvi žmonės suras kelią, nes žmogus iš prigimties yra geras. Gal čia irgi idealizmas. Toks manymas ir pasitikėjimas, kad turi eiti geryn, galėjo lemti ir kai kuriuos, ne iki galo padarytus, darbus.

Vėliau, kai aš jau buvau opozicijoje, Europos Taryboje, kurioje aš buvau delegacijos nariu man teko susidurti su labai svarbiu dokumentu. Dokumentas buvo parengtas vieno austro, socialdemokrato. Dokumento esmė buvo perspėjimas naujosios demokratijos, kaip tada vadino, šalims ir tautoms, kurios išsilaisvino iš komunistinių diktatūrų, kad jos nepasikliautų vien tik savaimine eiga ir tokia iliuzija, kurią skelbė laisvosios rinkos šalininkai, bei apskritai liberaliosios ideologijos žmonės. Suteikęs žmogui laisvę ir akcentuojant laisvę, perėjus į laisvą rinką, kuri pati atrenka ir reguliuoja, nereikia jokių didelių reguliavimų; iš dalies ir aš taip mąsčiau.

Tačiau minėtame pranešime buvo perspėjimas, kad čia galima labai apsigauti ir ypač gali apsigauti tos šalys, kurios turi sunkų komunizmo paveldą, nes žmonėms, kurie buvo toje santvarkoje, nepasakysi, kad savaimė kada nors, kaip nors bus geriau. Pasikliaujant ir nesimant valstybiškai labai atsargiai, labai rūpestingai, palaipsniui daryti perėjimą į laisvą rinką, galima susidurti su visokiais komunizmo atgimimais, kitokiais populizmais. Nepasitenkinimas ir nusivylimas bus puiki dirva bet kokiems avantiūristams. Europa jau buvo mačiusi tokių reiškinių anksčiau, perspėjo, kad jie nepasikartotų.

Tai buvo protingas dokumentas, bet, kaip dažnai atsitinka, protingi dokumentai, taip pat kaip ir šventasis Raštas, nebūna apmąstomi iki galo, netaupa įstatymu ir veiklos pagrindu. Mes tą patyrėm Lietuvoje, ir ne mes vieni, beveik visos šalys, kurios išsivadavo iš komunizmo, bet ne iš jo paveldo.

Mes esame prie Baltijos, prie Lenkijos, greta Rusijos. Visi tie dalykai įtaigoja atkurtos nepriklausomos Lietuvos gyvenimą ir tuo pačiu padėti Lietuvoje, nors ta padėtis turi savaiminių priežasčių. Kodėl mūsų buvo tokia lemtis, toks likimas? Mes buvome patekę į neįprastą, nenatūralią, prievartinę ir labai žiaurią priešprigimtinę sistemą, kuri siekia iškreipti patį žmogų, iškreipti visuomenę, iškreipti santykius. Tame pavelde galime išskirti ekonominę socialinę padėtį ir

jos problemas, galime išskirti moralinę politiką, apie ką buvo nedaug kalbama. Apskritai, Vakarų civilizacijoje politikai pirmiausia kalba apie ekonomiką, o žmogaus kokybę, žmogaus problema yra toks savaiminis dalykas, lyg tai ir nesvarstoma. Tai yra ta klaida: bent jau manyti ir svarstyti reikia. Lietuvos politikai rūpinasi ekonomine socialine padėtimi. Gerai, kad tuo rūpinasi, bet blogai, kad jie tik tuo rūpinasi.

Atsimenu kun. A. Svarinską, gana dažnai sakantį vieną mintį, kurią jis nuolatos pakartoja, labai paprastą ir racionalią. Kalbėjimas apie ekonomiką, apie ūkį, visa tai yra blėniai, jeigu nekalbama apie žmogaus padorumą, apie dorovę. Jis sakydavo: „Susitvarkyk su dorove ir pakils ūkis“. Aš manau, kad čia yra didelis tiesos grūdas ir kadangi labai didelis, tai mažai kas mato. O moralinė, politinė padėtis Lietuvoje šiandien yra kažkokiam prieštaravime. Su pasididžiavimu skelbiame ekonomikos augimą, vidaus produktas yra tiek ir tiek procentų, jau mes vėl pasaulyje pirmiausia, jau mes vėl visiems nušluostysim nosį, o padėtis visuomenėje gana klaidi. Tas išsiskyrimas žirklių, ne tik socialinės žirklių, apie kurias labai dažnai kalbama, yra nedaug labai turtingų ir labai labai daug labai neturtingų. Ir labai retai atsiranda tų vidutiniškai pasiturinčių, vadinamojo vidutinio luomo, be kurio nieko nebus. Bet Lietuvoje mažai daroma, kad jis atsirastų ir kad kuo greičiau stiprėtų.

Deja moralinė politinė stagnacija yra akivaizdi. Aš nenoriu konkrečiai kalbėti apie partijas, apie asmenis, bet apie mąstyseną. Ta mąstysena, kuri dabar duoda toną Lietuvos gyvenimui, iš tikrųjų neturi humanistinės ar dvasingos vizijos, nes nėra tokio požiūrio į žmogų ir tokio vertinimo. Tas požiūris buvo išnaikintas, užmuštas beveik, gal ne visai. Staiga jis atsirado Sąjūdžio bangoje, bet, Sąjūdžio bangai nulsčius, liko daugybė senų šiukšlių, kurios nebuvo taip nuplaautos, kaip mums tada atrodė — išnešė ledus ir išneš visų šiukšlyną. Potvynis nulsčius ir krantai pūva. Tai tokia dvilypė padėtis yra Lietuvoje.

Galima tikėtis, kad, ūkiui tvarkantis, iš dalies gerėjant žmonių materialiniam gyvenimui, pajudės kiti dalykai. Tai man primena amžinai girdėtą sovietų laikais teoriją, kad dabar pinigų kultūrai trūksta, tas bus vėliau. Pirmiau reikia žmogų pamaitinti, o tas maitinimas tęsiasi dešimtmečiais. Tai vėlgi primena tragišką padėtį po karo, kai kūrėsi kolūkiai, buvo naikinamas visas ūkis ir visiškai nesirūpinama netgi slopinamas dvasinis gyvenimas, nes jis juk pavojingas ir nekontroliuojamas. Tuometinė valdžia turėjo viską kontroliuoti. Tai štai mes paveldėjome tam tikrą vertybių supratimą, arba nesupratimą, kuris lemia tam tikrą kritišką padėtį, kur toliau eis mūsų kraštas.

Dabar Lietuvos padėtis prie Baltijos, prie Lenkijos, greta Rusijos. Kas yra Lietuva šiandien? Politškai ir pagal politinę geografiją, mes pasiekėme tikslą, kuris buvo nemažiau neįmanomas, kaip nepriklausomybė. Jūs niekada nepateksite į NATO, kiek mes daug prisik-

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Pažadai ir tikrovė

Nuolat kalbama ir rašoma apie galimą paukščių gripo epidemiją arba pandemiją. Nors šia liga užsikrėtė dar tik 121 žmogus (deja, apie pusę jų mirė), tvirtinama, kad gripo virusas, žinomas H5N1 vardu, yra mirtinai pavojingas žmonėms.

Kol kas virusu užsikrečiama nuo sergančių naminių paukščių, tačiau tikima, kad virusas gali pasikeisti ir tuomet gripas bus perduodamas nuo žmogaus į žmogų. Kadangi žmonija šiems virusams neturi natūralaus imuniteto, o vienintelių skiepų prieš paukščių gripą atsargos toli gražu nepakankamos (nėra iširta ar „Tamiflu“ skiepai tikrai būtų veiksmingi pandemijos atveju), kad būtų paskiepyti visi žmonės, kuriems gresia pavojus, skubiai atliekami tyrimai ir ieškoma kitų priemonių kovoti su šia liga.

Daugeliui neaišku, koks skirtumas tarp epidemijos ir pandemijos, juo labiau, kad pastarasis žodis vis dažiau siejamas su masiniu žmonių susirgimu.

Pandemija turi graikų kalbos šaknis: „pan“ reiškia visas, visuotinis, arba visiškas, o „demos“ — žmonės. Vadinasi, pandemija galėtų būti paaiškinti, kaip visuotinė žmonių susirgimą, kuris gali pasireikšti bet kur pasaulyje tuo pačiu metu ir sukelti pavojų visiems žmonėms. Pandemijos pavyzdžiu laikomas vadinamasis „ispaniškas gripas“, visoje planetoje 1918 m. numarinęs daugiau kaip 50 milijonų žmonių.

Epidemija apibūdinama, kaip daugelio žmonių susirgimas vienu metu, bet toje pačioje vietovėje — mieste, kaime, valstybėje. Šis žodis taip pat kilęs iš graikų kalbos ir paprastai vartojamas masiniams susirgimams apibūdinti. Kitaip tariant: pandemija pasireiškia globaliniu mastu, o epidemija — vietiniu, bet abu atvejai didžiai pavojingi ir pareikalauja daug aukų.

Naminių paukščių susirgimai gripu jau išsiplėtė už Azijos, kurioje jie prasidėjo, ribų. Nors Europos žemyne dar nepasitaikė užsikrėtusių žmonių, bet sergančių paukščių rasta Turkijoje, Kroatijoje, Rumunijoje, Anglijoje ir kitur. Šiaurės Amerikos žemyne žinomas dar tik vienas atvejis — Kanadoje. Kol kas JAV susirgimų nėra. Spėjama, kad galbūt pavojin-

giausias laikas bus pavasaris, kai parlėks paukščiai, nes būtent jie šią ligą daugiausia platina, užkrėsdami ir naminius paukščius.

JAV prez. George W. Bush lapkričio 1 d. paskelbė planą, kaip bus stengiamasi valstybės gyventojus apsaugoti nuo paukščių gripo. Jis žadėjo prašyti Kongreso skirti 7.1 mlrd. dolerių ne tik skiepų ir kitų priešvirusinių vaistų įsigijimui, bet ir tyrimams, kad būtų išrasta dar veiksmingesnė apsaugos priemonė. Tačiau iš tos sumos skiriama tik palyginti nedidelė dalelė, apie 250 mln., padėti šalims, kuriose būtent randamos to gripo „periklos“. Kol šie virusų šaltiniai nebus užakę, nėra ko tikėtis saugumo bet kuriame pasaulio krašte. Seniai praėjo laikai, kai buvo galima rūpintis tik savo šalies saugumu ir geroje, juo labiau, kad ligų virusai ir kiti kenkėjai nepripažįsta jokių užtvartų — kaip parodė toks greitas paukščių gripo persimetimas ir į Europą, ir į Šiaurės Ameriką. Pagaliau dar lieka klausimas, kaip Amerikos valdžia galės susidoroti su šia problema, kai valstybės deficitą nuolat didina karas Irake, audrų padaryti nuostoliai ir kitos priežastys? Pinigus lengva skirstyti, bet iš kur juos pasemti?

Nenuostabu, kad Vašingtonas taip stropiai susirūpino apsauga nuo paukščių gripo, o prezidentas tautą įtikinėjo net 28 minutes, kad daroma viskas, norint užtikrinti kiekvieno gyventojų saugumą: Baltieji rūmai gavo stiprų nepasitenkinimo antausį po labai prasto atsiliepimo į Golfo įlankos pakraščius nusiaubusių uraganų padarytą žalą ir sujauktą pagalbos tiekimą nukentėjusiems. Kai pasitikėjimas prezidento vadovavimu yra jau nukritęs iki 39 proc., būtina ką nors daryti, kad jo, ir apskritai Respublikonų partijos, vertinimas tautoje bent kiek kilstelėtų, kitaip gresia skaudus pralaimėjimas rinkimuose: ne tik prezidento, bet ir „žemesnio rango“ respublikonų — valstijų bei miestų savivaldybės pareigūnų, Atstovų rūmų narių ir pan. Todėl demokratams trina rankas iš pasitenkinimo ir tikisi laimėjimų. Tik vargiai ir jie šiuo atveju galėtų „stebuklus padaryti“: pažadai visuomet labai skiriasi nuo tikrovės, kurią būtina paremti darbais, ne žodžiais.

lausėm, todėl, kad Vakarai tūpčios ir bijos Rusijos. Rusija neleis ir nors bus kalbama, kad niekas neturi veto teisės, bet neoficialiai veto teisę suteiks ir jums bus pasiūlyta kas nors kita. Vis dėlto pasiekėme ir jūs, Amerikos lietuviai, prie to labai daug prisidėjot. Bet ar tai reiškia, kad mes esame dabar vakarietiškos demokratijos erdvėje? Ne esminis dalykas ir ne pirmaeilis, kad sustatėm tam tikras valstybines struktūras, patenkinom tam tikrus reikalavimus. Mes turime tą ir tą, taip kaip reikia dideliame mieste, o mūsų kaimas yra didelis kolchozas. Lietuva, būdama Vakaruose tam tikrais atžvilgiais ir parametrais, tebėra Rytuose kitais parametrais.

Iš dalies pavyko įgyvendinti kaip mūsų mažą laivelį atkabinti nuo skęstančio laivo ir paplaukti šiek tiek į šalį. Toliau dar nežinia. Kai tas didelis laivas garmės į dugną, nes jis garmės, jis pūva toliau, jo dugnas sutręšęs. Gali prisikrauti dar dešimtkart daugiau patrankų ant denio, ir tada dugnas nutemps gilyn. Gal mūsų nenutemps, bet dabar tai tempia atgal. Tą lemia paveldas žmonių galvosenoje, pažiūrose, vertybių sistemoje. Mes mokame, gal ne visai iš eilės teisingai, pasakyti dešimt Dievo įsakymų, maždaug žinome apie juos, bet visai nereiškia, kad mes pagal juos gyvename. Daugeliu atžvilgių mes gyvename priešingai.

Nukelta į 5 psl.

KODĖL NEVIENODAS PASAULIO GELEŽINKELIO VĖŽĖS PLOTIS?

ANATOLIJUS LAPINSKAS

Pasaulis niekaip nesusitaria – kurios kelio pusės turėtų laikytis automobiliai, mat, geras penktadalis, o gal ir daugiau, pasaulio laikosi ne mums įprastos dešinės, bet kairės pusės. Tačiau automobilių vairuotojai, aišku, labai atsargiai, gali važiuoti ir jiems neįprasta puse, pvz., kontinentinės Europos vairuotojai Didžiojoje Britanijoje. Žymiai sudėtingesnė padėtis yra su nevie nodu geležinkelio vėžės pločiu. Čia, skirtingai nuo automobilių, traukiniai negali važiuoti jiems neįprasta vėže, net jeigu ji skiriasi jau keliais centimetrais. Europoje ir apskritai pasaulyje yra skirtingų vėžių geležinkeliai. Vienaip ar kitaip tie vėžių skirtumai yra įveikiami. Tačiau verta paklausti, kaip atsirado tos skirtingos geležinkelio vėžės?

Geležinkelio aušros metais, t.y. XIX amžiaus pradžioje, jokių tarptautinių geležinkelio vėžės standartų, aišku, nebuvo (beje, jų nėra ir dabar). Pirmieji Prancūzijos „decaville“ (siaurieji geležinkeliai) buvo vos 500 mm (pusmetrio) pločio, o Anglijos „Great Western Railways“ – net 2140 mm (daugiau nei dviejų metrų). Kiekviena šalis tiesė geležinkelių tokius, kokie jai atrodė geriausi.

Pavyzdžiui, siauruko statyba ir eksploatacija buvo žymiai pigesnė, be to, jie galėjo „įsirašyti“ net ir į miestų gatves. Tačiau platieji geležinkeliai buvo patikimesni, didesnis buvo ir jų pralaidumas. Laikui bėgant, geležinkeliai pradėjo jungtis ir tada paaiškėjo, kad perkrauti prekes iš vieno geležinkelio į kitą kainuoja brangiau negu pats prekių vežimas. Todėl kilo būtinybė ieškoti pločio „aukso vidurio“. Deja, tu „vidurių“ atsirado net keli.

Standartinė, europinė

Pati populiariausia Europoje, o ir pasaulyje, yra 1,435 mm vėžė, dar vadinama „standartine“ arba „europine“. Bendras jos ilgis – maždaug 720 tūkst. kilometrų, tokiu geležinkeliu galima būtų 18 kartų apjuosti žemę. Šios vėžės pradininkas,

kartu ir geležinkelio eros pionierius, buvo George Stephenson. Jo fabriko lokomotyvai XIX amžiaus pirmojoje pusėje monopolizavo visas Anglijos geležinkelio linijas, šie modeliai tapo garvežių statybos etalonu visam 100 metų. 1846 m. Anglijos parlamentas priėmė Bėgių pločio įstatymą (angl. Gauge Act), kuriuo ir buvo įteisinta standartinė vėžė. Beje, minėtas „Great Western Railway“ į standartinę vėžę buvo pertvarkytas tik 1892 m.

Dėl minėto garvežių monopolio dauguma pasaulio šalių irgi pasirinko tokį bėgių plotį, kokį nustatė George Stephenson: 4 pėdos ir 8,5 colio arba 1,435 mm. De facto tai yra Europos, taip pat ir Šiaurės Amerikos standartas Tokio pločio europietiško geležinkelio, kaip žinome, Lietuvoje tėra 21,8 km – nuo Šeštokų į Lenkijos pusę. Likusiuose dėl įvairių aplinkybių pasirinkta rusiškoji vėžė – 1,520 mm...

Amerika remiasi europine vėže

Vėžės pločių įvairovė iš pradžių pasižymėjo Jungtinių Valstijų ir Kanados geležinkeliai. Kai kurios linijos, ypač Šiaurės rytuose, naudojosi standartinė europietiška vėže, tačiau kitur ji skyrėsi, buvo net 1,829 mm vėžė. Tačiau geležinkelių suvienijimą daugiau nulėmė ne nepriklausomybės nuo Anglijos paskelbimas, bet praktiniai, daugiausia krovinių perkrovimo, sumetimai. „Aukso viduriui“ dažniausiai buvo renkama masi standartinė europietiška vėžė.

Pietinėse valstijose tuomet dominavo platesnė, dabar sakytume – rusiškoji (1,524 mm) vėžė. Po pilietinio karo Šiaurės ir Pietūs pagaliau pradėjo intensyviai prekiauti, todėl poreikis suvienodinti geležinkelio vėžę tapo pirmaeile ekonomine būtinybe. Po ilgų svarstymų dauguma pietinių valstijų geležinkelių perėjo prie 1,448 mm vėžės, taip vadinamo Pennsylvania standarto.

Afrikoje, Azijoje, Australijoje ir... Sachaline

Viena populiariausių yra ir vadinamoji Kapo vėžė (pavadinimas nuo Pietų Afrikos Kapo provincijos, angl. Cape Gauge) – 1,067 mm. Tiesa, yra

ir kitas pavadinimo kildinimas – nuo inžinieriaus Carl A. Philis inicialų, kuris daug pasidarbavo, diegdamas tokią vėžę kai kuriose Norvegijos šiaurės teritorijose. Daugiau 1,067 mm geležinkelių yra pietinėje Afrikos pusėje, taip pat Azijoje – Japonijoje, Indonezijoje.

Beje, tokios vėžės visą tūkstantį kilometrų Rusija sau „pasidovanojo“ po II pasaulinio karo, prisijungusi Pietų Sachaliną, kuriame kaip tik ir buvo japonų nutiestas tokio pločio geležinkelis. Jis veikia ir dabar.

Rusija saugojosi priešų

Tačiau pagrindinė vėže Rusijoje tapo kita – dar XIX amžiuje pasirinkta, platesnė nei europinė vėžė. Šis sprendimas buvo aiškinamas poreikiu apsiginti nuo potencialių priešų, kad jie išiveržę negalėtų pasinaudoti Rusijos geležinkeliais. Istorija parodė, kad šis argumentas, deja, neįrodė savo gyvybingumo. 1,520 mm „rusiškasis“ standartas buvo pritaikytas visoje Rusijos imperijoje: Baltijos kraštuose, Ukrainoje, Baltarusijoje, Kaukaze, Centrinėje Azijoje, Mongolijoje. Beje, Suomijoje naudojama visiškai panaši 1,524 mm vėžė, šis skirtumas vaziavimui praktiškai neturi esminės įtakos.

Geležinkelių vėžės skirtumai daugelyje šalių

Ispanijoje ir Portugalijoje naudojama atitinkamai 1,674 ir 1,665 mm vėžė. Toks nedidelis 9 mm skirtumas vėlgi nesudaro ypatingų sunkumų, vis dėlto pastaraisiais metais pradėta pereiti prie vieningos Iberijos vėžės – 1,668 mm. Tačiau greitųjų geležinkelių linijos čia yra standartinės europinės vėžės, nes jos, kirtę Prancūzijos sieną, įsijungia į Europos greitųjų geležinkelių tinklą. Ispanijoje yra atkarpų, kur nutiesti treji bėgiai – Iberijos ir europinei vėzei kartu, tai leidžia jas išnaudoti visiems traukiniams.

Australijoje dar XIX amžiuje buvo susitarta tiesti europinės vėžės geležinkelių, bet vėliau nutarta juos praplauti iki 1,600 mm, tačiau po kurio laiko South Wales nutarė vėl grįžti prie standartinės vėžės. Tai dar ne visos Australijos bėdos, nes Queensland, Tasmanijoje, Vakarų Australijoje ir kai kuriuose Pietų Australijos regionuose yra nutiesti gerokai siauresni, 1,067 mm geležinkeliai.

Tokio nesusitarimo pavyzdžių yra ir kur kas arčiau, štai Airijoje ir Šiaurės Airijoje traukiniai važinėja ant platesnių bėgių nei Stephenson standartas, jų plotis 1,600 mm.

Amerikos San Francisco apylinkėse veikianti „Bay Area Rapid transit“ greitojo transporto sistema pasirinko dar platesnę – 1,676 mm vėžę.

Buvusiose Anglijos kolonijose Azijoje daugiausia geležinkelių yra 1,676 mm pločio. Pastaraisiais metais į šį standartą keičiami ir siauresni šių šalių geležinkeliai. Beje lygiai tokie patys geležinkeliai yra ir Pietų Amerikos šalyse – Argentinoje ir Čileje.

Pietryčių Azijoje – Vietname, Kambodžoje, Laose, Tailande populiariausia yra lygiai vieno metro (1,000 mm) geležinkelio vėžė, tačiau projektuojamas bendras ASEAN geležinkelis turėtų būti jau standartinės europinės vėžės.

Japonijos geležinkeliai daugiausia yra 1,067 mm pločio, tačiau greitas „Shinkansen“, jau vien dėl didesnio stabilumo, lekia standartinė vėže. Aišku, kad kyla sunkumų, suderinant šias abi vėžes. Lygiai tokia pati vėžės nesuderinimo problema ir Taivane.

Geležinkelių vėžės vienodinimas Europoje ir pasaulyje

Ateityje ne be globalizacijos faktoriaus geležinkelio vėžės standartizavimas turėtų įgauti pagreitį. Australija ir Indija čia rodo sektingą pavyzdį. Tačiau ir Europoje nesinaudžiama. Europos Sąjunga imasi iniciatyvos vienodinti ne tik vėžės plotį, bet ir ryšio bei elektros sistemas. Visiems žinomas planas pakeisti geležinkelio vėžę Šeštokų – Talino ruože, Lietuvoje tai greičiau galima vadinti naujo geležinkelio tiesimu. ES remia ir Ispanijos geležinkelių sujungimą su Europos geležinkelių greitkeliais. Beje, visos pasaulio greitojo geležinkelio linijos yra standartinės vėžės pločio, taigi su tam tikromis išlygomis galima teigti, kad ateitis priklauso būtent joms.

Jungtinėse Tautose svarstomas projektas sujungti geležinkeliais Europą su Ramiojo ir Indijos vandenynais: šiauriniu koridoriumi iki Korėjos pusiasalio – jis jungtų Kinijos, Kazachstano, Mongolijos, Rusijos ir Korėjos geležinkelių: pietiniu koridoriumi iš Europos į Pietryčių Aziją – jis sujungtų Tailandą ir Pietų Kinijos Juonio provinciją su Turkija per Mianmarą, Bangladešą, Indiją, Pakistaną, Iraną; Šiaurės Pietų koridoriumi iš Šiaurės Europos į Persijos įlanką – per Rusiją, Centrinę Aziją ir Kaukazo regiono šalis. Šie planai anaiptol nereikalauja suvienodinti visus minėtų šalių geležinkelių, tačiau siūlo naujai ir efektyviai spresti visas vėžių sandūrų problemas.

Margumynai

Susilaukė 13-ojo vaiko

55 metų mokytoja iš Berlyno pagimdė 13-ąjį vaiką ir Vokietijos bulvariniam laikraščiui „Bild“ sakė, kad ji ir jos dukra jaučiasi gerai. „Aš pati buvau labai nustebusi, nes paskutinis kūdikis nebuvo planuotas“, – cituodamas motiną rašė laikraštis.

„Sužinojau apie tai būdama 11 savaičių nėščia“, – sakė Annegret Raunigk. A. Raunigk savo pirmojo vaiko susilaukė būdama 19 metų.

„Iš pradžių aš norėjau tik vieno vaiko, – sakė ji. – Ne visi buvo planuoti. Tačiau taip nutiko. Aš nesu planuotoja, dažniausiai tai nutinka savaime. Bet vaikai padeda man likti jaunai“.

Kiti išsiskyrusios motinos vaikai yra nuo 13 iki 34 metų amžiaus. A. Raunigk taip pat turi penkis vaikičius, kurių amžius siekia nuo aštuonių mėnesių iki 16 metų. **BNS**

Siaurasis geležinkelis – „Siaurukas“ – Panevėžyje.

Atkelta iš 3 psl.

Yra įsakymas „Nekalbėk netiesos!“ Labai retas ir keistuolių užsiėmimas kalbėti tiesą, o norma yra kalbėti netiesą. Esi kvailas, jei kalbėsi apie tokius dalykus, apie kuriuos nereikia kalbėti, arba tai net pavojinga. Seniau tai buvo kitaip pavojinga, bet šiaudien irgi pavojinga. Pavojinga tam tikruose darbuose pasakyti, kad priklausai Tėvynės sąjungai, arba jei kas nors prisimena, kad buvai aktyvus sąjūdininkas, geriausiu atveju gali būti pašaipso objektu. Reikia dvasios stiprumo.

Štai tokia yra dvasinė būsena Lietuvoje ir ji nesitęs amžinai. Mes, idealistai, tikime, kad ji nerevoliucionuos į pražūtį. Bus pasiektas kritinis taškas tame dviejų vektorių prieštaravime. Dar vienas vektorius — tai yra augančios naujos kartos. Didelis potencialas išvažiuoja iš Lietuvos, bet dar ne viskas. Tie žmonės, kurie gyvena Lietuvoje, studijuoja, gal galvoja kur nors išvažiuoti, bet yra daug tokių, kurie jaučia, kad Lietuvoje negerai ir tai nereikia, kad reikia ją palikti. Reikia ką nors daryti, kad taip nebūtų.

Dar neatsirado kokios nors vienijančios idėjos ar juo labiau organizacijos, kaip Sąjūdis, bet tai gali atsirasti. Aš pasakyčiau — reikalingi antrabanginiai, reikalinga Antroji banga. Ir tai juntama, apie tai kalbama, tik kaip toje pasakoje būna, o kas pirmas? Jis gali būti išjuoktas, sudirbtas. Ateis momentas, kada tie

Detroito LB apylinkės pirmininkė Raminta Vilkinė ir prof. Vytautas Landsbergis JAV LB XVII Tarybos trečiojoje sesijoje š.m. rugsėjo 24 d. Southfield, MI.

dalykai neveiks, staiga pasirodys geros valios žmonių. Jų yra labai daug. Jie pasakys: „Baikim!“ Kadaisė rašydavau eilėraščius, parašiau „Naktigonę“.

*Baikim, broliai, šitą naktį —
Laikas laužui užsidegti,
Drumsčius rūko kamuoliai,
Prunkštuoja balti arkliai.*

*Laikas žolei atsitiesti,
gerti rasą po nakties, tai
sulankstyk languotą gūnią
braukdams kurmrausio*

viršūnė!

Kad būtų daug, kurie pasakytų: „Baikim, broliai, baikim!“ Tai ir būtų ta Antroji banga, o jei reikės, tai gal ir Trečioji. Gal ir bus ilgas kelias, bet idealistai tiki, kad jis bus vėl kylančias kelias.

Spaudai paruošė
Liūda Rugienienė

Amb. V. Ušackas skaitė paskaitą Creighton universitete

Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas š.m. lapkričio 2 d. Creighton universiteto, Omaha, NE, studentams skaitė paskaitą tema „ES ir NATO plėtros įtaka Europos ir Amerikos santykiams“.

„ES ir NATO plėtra buvo svarbus žingsnis, kuriant laisvą, vieningą, saugią ir stiprią Europą; tokią Europą, kuri būtų pasirengusi kovoti su XXI a. grėsmėmis ir iššūkiais, ir kuri būtų lygiavertė partnerė Jungtinėms Amerikos Valstijoms, plečiant demokratijos ir laisvės erdvę bei ginant žmogaus teises pasaulyje“, — kalbėjo Lietuvos diplomatas.

V. Ušackas pažymėjo, kad ES ir NATO plėtra panaikino „pilkąsias zonas“, kurių egzistavimas Vidurio Europoje sukėlė Pirmąjį ir Antrąjį pasaulinį karą bei nusikaltėlišką Molotov–Ribbentrop paktą padarinius.

„ES ir NATO plėtra taip pat galutinai įtvirtino demokratines reformas regione, ir padarė jas negrįžtančiomis, — kalbėjo Lietuvos ambasadorius, pažymėdamas, kad ši dviguba plėtra išplėtė saugumą ir stabilumą regione. Plėtra tapo patraukliu pavyzdžiu tokioms kaip Ukrainai, Gruzijai, Moldovai, Kroatijai, Serbijai ir Juodkalnijai, Makedonijai, Albanijai, Bosnijai ir Hercegovinai, ir kitoms, nuosekliai tęsti demokratines ir laisvosios rinkos reformas, bet spręsti tarpusavio konfliktus tik taikiomis priemonėmis — kalbėjo V. Ušackas. — Šiandien yra svarbu, kad narystė ES ir NATO būtų atvira visoms laisvę mylinčioms ir demokratines vertybes išpažįstančioms tautoms. NATO ir ES

plėtra į Juodosios ir Adrijos jūros regiono valstybes išplėtė laisvės ir demokratijos erdvę link Irako, Afganistano bei kitų valstybių platesniųjų Artimųjų Rytų regione, ir „paslinktą gravitacijos centrą šiame regione demokratijos naudai“, — kalbėjo Lietuvos diplomatas.

Lankydamasis universitete, ambasadorius V. Ušackas susitiko su universiteto prezidentu kun. John Schlegel ir viceprezidentu akademiniams reikalams Christine Wiseman.

Vizito metu V. Ušackas taip pat susitiko su Omaha miesto verslininkais bei vietinio Rotary klubo nariais. Pažymėdamas glaudų susigiminiavusių Šiaulių ir Omaha miestų bendradarbiavimą, V. Ušackas pristatė investicijų galimybes Šiauliuose bei regione. Jis pakvietė Omahos verslininkus praturtinti akademinį ir kultūrinį Šiaulių bei Omahos bendradarbiavimą konkrečiais investiciniais projektais bei prekybiniais ryšiais.

Vizitą organizavo Creighton universiteto politinių mokslų profesorius Terry Clark, 1998—1999 metais politinius mokslus dėstęs taip pat Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute ir Šiaulių universitete.

Katalikiškasis Creighton universitetas buvo įkurtas Jėzuitų ordino 1878 m. 2004 m. visoje Amerikoje žinomas žurnalas „U.S. News and World Report“ išrinko Creighton universitetą geriausiu universitetu visame JAV vidurio vakarų regione.

LR ambasados JAV pranešimas

Yra sakoma: „Jei nori, kad darbas būtų greitai ir gerai atliktas, kreipkis pas labai užsiėmusį žmogų“. Gal todėl, kai buvo nutarta organizuoti ASK „Lituanica“ krepšininkų trečią kelionę į Lietuvą, krepšininkų bei kelionės vadovas dr. Donatas Siliūnas kreipėsi pagalbos pas savo žmoną Dainą, ankstyvesnių krepšininkų kelionių organizatorę. Talkinanti skautams, ateitininkams, dirbanti parapijinėje pradžios mokykloje, keturių vaikų motina, Daina Siliūnienė, gal pasikliudama organizuotumo igūdžiais, išsigyjant MBA laipsnį, apsiėmė nemažą užduotį. Kaip ir anksčiau, ypač organizuojant varžybas ir turizmą Žemaitijoje, ženkliai prisidėjo „lituanikiukų“ treneris Stepas Žilys.

Mainų pagrindų krepšininkų kelionės į Lietuvą išsivystė dr. Donato Tijūnėlio iniciatyva, kai jis pasiūlė tuometinei „Šarūno Marčiulionio“ krepšinio mokyklos direktorei Zitai Marčiulionytei (dabar Grigonienė), varžyboms į Čikagą atvežti penkiolikmečių komandą. „Marčiulionikai“ su treneriais ir rėmėjais atvyko dešimčiai dienų, penkioms varžyboms, kurių grafiką sudarė dr. Donatas Siliūnas, o jų apnakvyninimu ir turizmu rūpinosi Daina Siliūnienė. Tokiu pagrindu „marčiulionikai“ Čikagoje viešėjo du kartus, o po to buvo kviečiamos komandos iš kitų Lietuvos miestų, samprotaujant, kad vilniečiai ir šiaip dažniau gauna progą išvyti pasaulį.

Taip į Lietuvą du kartus vyko „lituanikiukai“. Pirmoje kelionėje dalyvavo apie 25 žmonės. Krepšininkus globojo „Marčiulionio“ mokykla, jie buvo apgyvendinti ir maitinami mokyklos bendrabutyje, o tėveliai, su nuolaida, galėjo apsistoti „Šarūno“ viešbutyje. Jiems pasitaikė ypatingai šiltas oras ir net laimė praleisti Velykas Lietuvoje.

Kadangi pirmoji kelionė sklandžiai ir maloniai praėjo, po dvejų metų į antrąją kelionę susidarė apie 90 norinčių vykti — net trys komandos su savo šeimomis. Vieną komandą, tiesioginę penkiolikmečių „mainų“ komandą, vėl globojo „Marčiulionio“ mokykla. Daina Siliūnienė suorganizavo nakvynes, transportaciją, keliones po Lietuvą. Dr. Donatas Siliūnas tvarkė varžybas, o treneris Stepas Žilys su žmona Renata — varžybas ir turizmą Žemaitijoje.

VIEŠNAGĖ — KAIP AKIMIRKA INDRĖ TIJŪNĖLIENĖ

Nr. 1

Ir ši kelionė praėjo sėkmingai. Tačiau tai reikalavo daug darbo ir įtampos. Daina džiaugėsi, bet sakė — „Daugiau niekada!“ Sakoma, kad gimdymo skausmai pasimiršta. Gal taip ir nemigo naktys, telefoniniai ir elektroniniai ryšiai su Lietuva, su tėveliais detalių išsiaiškinimas, laiku įmokų surinkimas ir persiuntimas viešbučiams bei autobusų firmai — visa tai laikas išlygino ir Daina bei Donatas Siliūnai su Stepu Žiliumi sugėbėjo 2005 m. birželio mėn. įvykdyti trečią „lituanikiukų“ kelionę į Lietuvą.

Važiavo net septynios komandos (3 mergaičių ir 4 berniukų) — 148 žmonės! Šį kartą jau nebesiršo tiesiogiai su „Šarūno“ mokykla. Daugelis apsistojo naujame „Novotel“ viešbutyje Vilniaus centre. Kadangi viešnagė teko derinti su JAV mokslo metų pabaiga bei JAV lietuviškų stovyklų (ateitininkų, skautų) datomis, daugumas į Vilnių atvyko birželio 21 dieną ir išvažiavo liepos 3 dieną. „Lituanikiukų“ kelionė taip pat nebuvo tiesiogiai surišta su Sporto švente Lietuvoje, tačiau į viešnagės pabaigą, prieš išvykstant jie spėjo sudalyvauti ir Sporto šventės krepšinio varžybose.

JAV krepšininkai (nuo antro skyriaus iki antrųjų gimnazijos metų) džiaugėsi, kad Sporto šventėje jų (1986—1988 m. gimimo) vaikinai net pelnė aukso medalius. Lietuvos

„Sporto ir kultūros“ departamentas visiems iš užsienio atvykusiems skyrė simbolinę piniginę paramą pragyvenimui. „Lituanikiukai“ apie tai sužinojo vakarą prieš išvažiuojant iš Lietuvos, tad ne visus buvo galima „sugaudyti“ užpildyti Rimo Dirvonio pateiktas anketas, gautas iš „Sporto“ departamento. Pasitarę krepšininkai, jų tėveliai ir treneriai, nutarė gaunamą sumą paaugoti Lietuvos vaikų globos būreliui „Saulutė“ ir per Indrę Tijūnėlienę paremti tragiškai žuvusio krepšinio trenerio jauną šeimą bei aklos motinos šeimą Vilniuje. Nesmagu iš Amerikos atvykusiems naudotis Lietuvos finansine parama. „Saulutė“ dėkoja Čikagos „Lituanikai“ ir Detroito „Kovui“ ir gražų sumanymą.

Antradienį, krepšininkams ir jų šeimoms Avos išikūrus savo gyvenvietėse, jau 4:30 val. p.p., prasidėjo turistinis susipažinimas su Vilniumi pasamdytais atviro stogo autobusais su gidais. Kelionė baigėsi prekybos centre „Akropolis“, kur buvo galima susipažinti su po vienu stogu moderniomis parduotuvėmis (pvz., nuostabi „Hyper-Maxima“) ir restoranais. Savitarnos restoranai „Delano“ tiko net išrankiausiam skonui, o gražiai išstatyti „Soprano“ ir „Valentino“ ledai gundė pamiršti dietas ir tapti smulžiais. Nustatytu laiku pasamdyti autobusai pavargusius keliauninkus grąžino prie „Novotel“. Bus daugiau.

Lietuvos jaunimas, pasitikęs krepšininkus Jėzuitų stovykloje prie Trakų.

Kam reikia naujos ministerijos?

Atkelta iš 1 psl.

atvejis, kai aš girdžiu apie šią ministeriją. Prezidento reakcija yra neigiama", — sakė A. Brazauskas.

Tačiau premjeras teigia, kad Informatinės visuomenės plėtros komitetas (IVPK) prie Vyriausybės atlieka tokios ministerijos funkciją, o dėl naujos ministerijos kūrimo, — „kaip dauguma nuspręs, taip ir bus“.

Vis tik A. Brazauskas sako, kad reikia būti atsargiems, nes naujos institucijos kūrimas sukelia reakciją visuomenėje ir žiniasklaidoje. Be to, toks sprendimas turi būti priimtas parlamente, nes reikėtų daryti Vyriausybės įstatymo pataisas. Taip pat, įstatymo pataisų gali nepasirašyti prezidentas.

Premjeras tikina, kad susitarimo steigti Informatikos ministeriją ir atiduoti ją „darbiečiams“ nebuvo, taip pat tuomet nekalbėta ir apie tai, kas galėtų vadovauti tokiai ministerijai.

A. Brazauskas pripažįsta, kad keturioms partijoms ne taip lengva pasidalinti postus, tačiau nemano, kad daugiausiai vietų Seime turinti Darbo partija liko nuskriausta.

Valdančiąją koaliciją sudariusios Naujosios sąjungos (socialliberalų) vadovas, Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas taip pat pareiškė nieko nežinantis apie tariamus

ketinimus įsteigti tokią ministeriją.

„Aš negalėčiau pasakyti, kad ji yra kuriama. Tik dabar mes išgirdome, kad yra tokių ketinimų, minčių, bet žinome teisinę procedūrą — turi būti pakeistas Vyriausybės įstatymas ir kiti įstatymai, tai nėra taip paprasta ir greita", — sakė A. Paulauskas.

Tuo tarpu Darbo partijos vadovas V. Uspaskichas penktadienį išplatino pareiškimą, kuriame stebisi prezidento neigiama reakcija.

„Esu nustebęs šios dienos Valdo Adamkaus pareiškimu, kuriuo jis prieštarauja pats sau", — sako V. Uspaskichas.

Anot jo, vieša Prezidentūros pozicija, nepalaikanti Informatikos ministerijos kūrimo, yra prieštaravimas paties prezidento išsakytai pozicijai koalicijos formavimo metu.

V. Uspaskichas pareiškė, esą prezidentas V. Adamkus ir premjeras Algirdas Brazauskas dar vasarą sutarė įsteigti naują Informatikos ministeriją, kurios vadovo portfelis atitektų Darbo partijos atstovui.

Po nepriklausomybės atkūrimo 1990 metų kovą buvo įsteigta Ryšių ministerija, vėliau ji reorganizuota į Ryšių ir informatikos ministeriją, o 1998 metais, premjero konservatoriaus Gedimino Vagnoriaus Vyriausybėje ši ministerija panaikinta.

Konservatorę pašūrpino planai Vilniuje surengti gėjų konferenciją

Atkelta iš 1 psl.

ir pakoreguos savo planus.

Savaitgalį Paryžiuje pasibaigusioje Tarptautinės lesbiečių ir gėjų asociacijos Europos regiono konferencijoje nuspręsta Vilniuje 2007 metais surengti Tarptautinės lesbiečių ir gėjų asociacijos Europos regiono konferenciją.

Lietuvos gėjų lyga (LGL) dėl teisės būti asociacijos 31-osios metinės konferencijos šeimininke rungėsi su Austrijos gėjų ir lesbiečių organizacija. Konferencijos delegatų sprendimui balsuoti už Vilnių įtakos turėjo neseni neapykantos gėjams proveržiai Baltijos šalyse ir Lenkijoje, pranešė LGL.

Latvijoje ir Estijoje šiemet vykę seksualinių mažumų paradaus susilaukė didelio visuomenės pasiprie-

šinimo — Rygos gatvėmis pirmą kartą šalies istorijoje atvirai žygiavę gėjai ir lesbietės buvo ižeidinėjami ir apmėtyti kiaušiniiais. Rugsėjo pabaigoje Vilniuje buvo surengtas piktas prieš galimus gėjų parodus Lietuvoje ir homoseksualizmo plitimą.

Tarptautinės lesbiečių ir gėjų asociacijos Europos skyriui priklausant daugiau nei 200 organizacijų iš įvairių Europos šalių. Ši nevyriausybė organizacija (NVO) turi atstovų statusą Europos Taryboje, ji priklauso Europos socialinių NVO platformai. Pagrindinė organizacijos misija — atstovauti europiečių, kurie diskriminuojami dėl lytinės orientacijos ar lyties tapatybės, teises.

Europos Komisija paskelbė 2007-uosius Europos lygių galimybių metais.

Sportas

* **Kauno „Žalgirio“ krepšininkai sėkmingai pradėjo ULEB Eurolygos sezoną, svečiuose pirmojo rato A grupės rungtynėse 78:75 įveikė Liublianos „Union Olimpija“ (Slovėnija) komandą.** „Rungtynės nebuvo patrauklios žiūrovams, kadangi dar tik pati sezono pradžia. Abi komandos prarado daug kamuolių, dažnai klydo. Manau, jog nė viena komanda neparodė to, ką sugeba iš tiesų. Esu laimingas, jog po tiek daug metų pagaliau pavyko nugalėti „Olimpija“ krepšininkus", — po rungtynių kalbėjo Kauno „Žalgirio“ treneris Antanas Sireika.

* **Antrą pergalę iš eilės NBA iškovojo Šarūno Jasikevičiaus Indiana „Pacers“ komanda, ketvirtadienį svečiuose 105:102 įveikusi Miami „Heat“ krepšininkus.** Lietuvis nugalėtojams pelnė 9 taškus, per 13 minučių pataikęs vienintelį tritaškį, 2 dvitaškius iš 4 bei pataikęs abu baudų metimus. Po krepšiais Š. Jasikevičius atkovojo vieną

bei perėmė du kamuolius, atliko du rezultatyvius perdavimus, dukart suklydo ir kartą prasižengė. Antrajame kėlinyje po penkių iš eilės Lietuvos krepšininko taškų „Pacers“ pirmavo 11 taškų skirtumu.

* **Antrą rezultatų perdavimą keturioliktoje NHL reguliariojo sezono rungtynėse atliko Darius Kasparaitis, o lietuvis New York „Rangers“ komanda iškovojo septintą pergalę.** Rytų konferencijos Atlanto pogrupyje pirmaujantys „Rangers“ ledo ritulininkai svečiuose 4:2 nugalėjo trečiojoje vietoje pogrupyje esančią New Jersey „Devils“ komandą.

* **Sėkmingai Rusijos „Pro Tour“ stalo teniso čempionatą Sankt Peterburge pradėjo abi Lietuvos atstovės — Rūta Garkauskaitė-Būdienė ir Lina Misikonytė.** R. Garkauskaitė-Būdienė 1/64 finalo 4:1 nugalėjo rusę Olga Michailovą ir 1/32 finalo susitiks su japonė Terui Moemi.

Europos Komisija: Lietuva gerai pasirengė euro įvedimui

Lietuvos bankuose jau dabar galima lengvai pasikeisti litus į eurus.

Roko Medonio (ELTA) nuotr.

Vilnius, lapkričio 4 d. (BNS) — Lietuva, Estija, Slovakija ir Slovėnija, kurios tikisi nuo 2007 arba 2009 metų įvesti eurą, yra toliausiai pažengusios praktiškai ruošiantis įvesti bendrą ES valiutą.

Tačiau Estijai ir Lietuvai, kurios siekia įvesti eurą nuo 2007-ųjų pradžios, reikia dar labiau paspartinti euro įvedimo pasiruošimo darbus bei išsklaidyti gyventojų būgštavimus, kad dėl euro įvedimo bus padidintos kainos, teigiama Europos Komisijos antrojoje ataskaitoje apie praktinį pasiruošimą euro įvedimui naujosiose valstybėse narėse.

Ataskaitoje apžvelgiamas tik praktinis pasiruošimas euro įvedimui ir nedaroma išvada, ar bet kuri

iš 10 naujųjų narių tenkins Maastricht sutartyje kriterijus, nes kitais metais pasirodys atskira ataskaita šia tema.

„Tinkamas ir laiku pradėtas pasiruošimas ir informacija yra būtina, kad visuomenė teigiamai vertintų euro įvedimą", — teigė Europos Komisijos narys Joaquín Almunia, atsakingas už ekonomikos ir pinigų reikalus.

Lietuva, Estija, Slovakija ir Slovėnija jau parengė planus pasiruošti euro įvedimui — juose numatyta, kiek laiko bus atsiskaitoma abiem valiutomis, kaip bus apsaugomi vartotojai, sukurtas euro monetų nacionalinės pusės dizainas, kaip bus apsirūpinama būtinu euro banknotų ir monetų kiekiu.

Ataskaitoje teigiama, kad Lietuva, Estija, Slovakija ir Slovėnija tinkamai atsižvelgė į pirminio ir antrinio aprūpinimo eurais reikalavimus, tačiau mažiau dėmesio kol kas skyrė administracijos, finansų, biudžeto ir apskaitos sistemų viešajame ir privačiame sektoriuje pritaikymui, kuris bus brangiausia ir daugiausia laiko pareikalausianti euro įvedimo proceso dalis.

Lituvai dar reikia nustatyti, kaip įvedant eurą dirbs bankai, pasirūpinti euro banknotų ir monetų bei išimamos iš apyvartos nacionalinės valiutos transportavimu ir apsaugimu, numatyti informacijos apie komunalinių paslaugų tarifus bei valstybės darbuotojų atlyginimus pateikimą dvejomis valiutomis.

Jaunųjų dramaturgų seminare — septyniolikos merginų pjesės

Svetlana Dimcovič

Roko Medonio (ELTA) nuotr.

Vilnius, lapkričio 4 d. (ELTA) — Septyniolikos jaunųjų dramaturgių pjesių skaitymais sostinės Menų spaustuvės „Kišeninėje“ salėje šeštadienį baigiasi seminaras jauniems dramaturgams. Šešias dienas vykusiam seminarui vadovavo jauna serbų kilmės režisierė ir dramaturgė Svetlana Dimcovič iš Jungtinės Karalystės.

Pjesių, kurias sukūrė septyniolika 15-20 metų dramaturgių, temos — toli gražu ne tik jaunatviškos ir linksmos. Nors tarp jų esama ir komedijų, tačiau daugiausia vyrauja savižudybės ir mirties temos.

Seminaro vadovės iniciatyva Menų spaustuvės „Kišeninėje“ salėje keturi Lietuvos muzikos ir teatro akademijos ketvirtinio kurso aktorinio meistriškumo studentai, vadovaujami Vlado Bagdono, skaitė seminaro metu kurtas pjeses. Kadangi pjesės dar nebaigtos, bus skaitomos tik atskiros scenos ir vyks autorių

susitikimas su publika.

Moksleivių rudens atostogų metu vykusiame seminare dalyvauti buvo kviečiami rašantys arba norintys išmokyti rašyti pjeses visos šalies jaunuoliai. Iš 40 norinčiųjų buvo atrinktos 17 merginų iš Vilniaus, Kauno, Alytaus, Panevėžio ir Kupiškio. Pasak S. Dimcovič, visos seminare dalyvavusios merginos yra talentingos ir pasižymi labai geru išsilavinimu, puikiais anglų kalbos įgūdžiais.

Birmingham universitete režisūros studijas baigusi S. Dimcovič mokėsi ir Karališkojo teatro studijoje. Ji yra Londono „The Gates“ teatro tarptautinė partnerė ir šio teatro Jaunųjų rašytojų programos vadovė. Menininkė per trejetą metų sugebėjo šį teatrą paversti tikra jaunų žmonių traukos ir kūrybinės raiškos erdve. Žiūrovus ir profesionalius teatralus ypač sudomino į „The Gates“ teatro repertuarą patekę pastatymai pagal programoje dalyvavusių jaunuolių pjeses.

Darbas dramaturgijos seminare Vilniuje buvo pradėtas nuo rašymo teatrui pagrindų: formos, žanro, charakterio ir paties pasakojimo konstravimo. „Dirbdama su jaunais žmonėmis aš susikūriau savo darbo metodą. Jungtinėje Karalystėje jauni dramaturgai yra labai skatinami", — teigia S. Dimcovič.

„Manau, kad su jaunais rašytojais turėtų būti elgiamasi taip pat kaip ir su profesionalais. Mano požiūris į darbą yra vienodas, nesvarbu, ar režisuoja aštuoniolikmetė, ar aštuoniasdešimtmetė pjesė", — pasakojo S. Dimcovič.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

J. Carter griežtai kritikuoja G. W. Bush

Jimmy Carter

Washington, DC, lapkričio 4 d. („Reuters“/BNS) — Buvęs JAV prezidentas Jimmy Carter griežtai sukritikavo dabartinio šalies vadovo George W. Bush vyriausybę. Ameriką ištiko moralinė krizė, pareiškė jis interviu amerikiečių stočiai CNN.

J. Carter gėda pavadino tai, kad Centrinė žvalgybos valdyba (CŽV) Rytų Europoje ir kitose šalyse turi slaptų kalėjimų įtariamiesiems teroristams. Apie tokių kalėjimų egzistavimą pranešė laikraštis „Washington Post“.

J. Carter, kuris dėl savo kovos už žmogaus teises visame pasaulyje yra apdovanotas Nobelio taikos premija, smerkė debatus apie kankinimų metodus JAV kalėjimuose, didžiulį prekybos deficitą, kurį lėmė mokesčių sumažinimas turtingiausiems, ir vyriausybės neveiklumą aplinkosaugos srityje.

„Tai griaua principines moralines vertybes, vadovaujantis kuriomis buvo sukurta ši valstybė“, — kalbėjo buvęs prezidentas. 79 metų J. Carter neseniai parašė knygą „Mūsų pažeistos vertybės: moralinė Amerikos krizė“.

JAV įvaizdžiui iškiles pavojus visame pasaulyje, sakė J. Carter. Jis atkreipė dėmesį į viceprezidento Dick Cheney spaudimą senatoriams atšaukti įstatymų projektus, kategoriškai draudžiančius kankinimus.

Irako karą J. Carter pavadino nereikalingu.

EUROPA

VARŠUVA

Lenkijos Pilietinė platforma nurodė neparemsianti konservatyviųjų mažumos vyriausybės per kitą savaitę įvyksiantį balsavimą dėl pasitikėjimo, todėl šiai teks siekti mažesnių, reformoms nepritariančių partijų paramos. Anksčiau konservatyviųjų „Istatymas ir teisingumas“ atmetė galimybę padaryti naujų nuolaidų deryboms su Pilietine platforma dėl valdančiosios koalicijos atgaivinti, nors abi šios partijos rugsėjį vykusius rinkimus laimėjo žadėdamos valdyti kartu. Abiejų partijų, kurių ištakos siekia „Solidarumą“, derybos nutrūko nepavykus išspręsti ginčo dėl vyriausybės postų paskirstymo ir ekonomikos politikos.

ROMA

Italijos žvalgybos vadovas Nicolo Pollari griežtai paneigė, jog prieš Irako karą perdavė amerikiečiams suklastotus dokumentus, kurie esą rodė, kad Baghdad siekė Nigeryje įsigyti urano. Tačiau kol kas neaišku, ar jo karinės žvalgybos agentūra SISMI perspėjo sąjungininkus apie šias klastotes. Po susitikimo su N. Pollari, kuris vyko už uždaru durų, parlamentarai sakė, kad vadinajamą Nigerio bylą platino buvęs SISMI bendradarbis, kurio atžvilgiu Italijoje pradėtas tyrimas. Nigerio byla Italijoje labai domimasi, nes kairiosios pakraipos laikraštis „La Repubblica“ tiesiogiai apkaltino SISMI perdavus minimas klastotes tam, kad būtų galima paremti teiginius apie Irako branduolines ambicijas.

PARYŽIUS

Prancūzijoje daugiau kaip savaitę nesiliauja gatvių susirėmimai. Jau aštuntą neramumų naktį automobiliai pirmą kartą buvo deginami ne tik sostinėje Paryžiuje. Policija pranešė, kad riaušinininkai padegė iš viso 400 automobilių, daugiausia — skurdžiuose Paryžiaus pakraščiuose rajonuose, kur naktiniai jaunuolių susirėmimai su policija prasidėjo spa-

lio 27-ąją. Tačiau mašinos buvo padeginėjamos ir šalies rytuose esančiame Dijon, pietuose esančiame Marseille ir šiaurėje esančioje Normandie. Paryžiaus šiaurinėje ir rytinėje dalyse buvo padegtos penkios firmos; ugnis visiškai sunaikino didelę kilimų ir grindų dangos parduotuvę netoli Charles de Gaulle oro uosto. Paryžiaus pietvakariuose didžiulis gaisras nuniokojo autobusų parką, kur sudegė 27 transporto priemonės.

JAV

WASHINGTON, DC

Pirmą kartą per visą George W. Bush prezidentavimo laiką amerikiečiai suabejojo asmeniniu prezidento sąžiningumu, o jo vertinimais pagal svarbiausius klausimus smuko iki naujų žemumų, rodo „ABC News“/„Washington Post“ apklausos rezultatai. Tik gerokai mažiau negu pusė apklaustųjų (40 proc.) sakė, kad G. W. Bush yra sąžiningas ir vertas pasitikėjimo, tačiau 67 proc. apklaustųjų jo darbą užtikrinant etikos normų laikymąsi vyriausybėje įvertino neigiamai. Mažiau kaip pusė — taip pat pirmą kartą — apklaustųjų vadino jį stipriu vadovu. Apie 60 proc. amerikiečių nepatinka prezidento veikla. Kaip nurodo ABC, tokio vertinimo „nebuvo nuo tų laikų, kai dėl ekonomikos nuosmukio posto neteko jo tėvas“, buvusio prezidento George Bush. Pritariančiųjų prezidento veiklai buvo 39 procentai.

P. AMERIKA

MAR DEL PLATA

Argentinos Mar del Plata kurorte parduotuvių savininkai lėtomis užkalė vitrinas, o gyventojai traukėsi iš miesto, kur tūkstančiai demonstrantų rengiasi protestuoti prieš JAV prezidentą George W. Bush, atvykusį į Amerikos žemynų prezidentų susitikimą. JAV vadovas į šį pajūrio kurortą, kur dvi dienas vyks Šiaurės Amerikos ir Pietų Ame-

rikos viršūnių susitikimas, atvyko vėlai ketvirtadienį. Argentinoje G. W. Bush daug kam ne-patinka dėl Irako karo ir JAV remiamos laisvosios rinkos politikos, dėl kurios, daugelio nuomone, skurde atsidūrė milijonai žmonių.

RUSIJA

MASKVA

Kelios stambios Europos bendrovės, investavusios į Rusijos ekonomiką milijardus dolerių, ketina trauktis dėl pernelyg didelės korupcijos rizikos, pranešė antikorporcinių tyrimų ir iniciatyvų centro „Transparency International“ Rusijos skyriaus vadovė Jelena Panfilova. Spalį „Transparency International“ parengė korupcijos vertinimą, kuriame Rusija per metus prarado apie 30 pozicijų ir užėmė 126 vietą tarp 159 šalių, atsidūrusi šalia Albanijos, Nigerio ir Siera Leonės. Pasak J. Panfilovos, šios užsienio kompanijos ketina trauktis iš Rusijos, nors sparčiai auganti šalies rinka ir žada didelius pelnus. Nacionalinio antikorporcinių komiteto pirmininkas Kiril Kobanov patikslino, kad tai didelės Europos kompanijos, sparčiai besivystančios ne žaliavos šakose.

ARTIMIEJI RYTAI

DUBAI

„Al Qaeda“ karinis sparnas Irake pakartojė savo grasinimą žudyti užsienio pasiuntinius Baghdad. Tai grupuotė pareiškė po dienos, kai pranešė nužudysianti du pagrobtus Maroko ambasados darbuotojus. „Al Qaeda“ dar kartą nurodė, kad tokius pasiuntinius ji laikys „netikėlių vyriausybės“ kolaborantais. Anksčiau šiais metais A. M. al-Zarqawi grupuotė nužudė du Alžyro diplomatus, dirbusius Baghdad.

JERUZALĖ

Izraelis mini dešimtąsias ministro pirmininko Yitzhak Rabin, kurį žydų ekstremistas nušovė už susitaikymo su palestiniečiais politiką, žūties metines. Oficialios ceremonijos, skirtos žymiausiam Izraelio ministrui pirmininkui atminti, įvyks kitą savaitę, kai lygiai dešimt metų nuo jo nužudymo sukaks pagal hebrajišką kalendorių.

Rusijos politologai abejoja, ar šalyje prigis nauja šventė

Maskva, lapkričio 4 d. („Interfax“/BNS) — Politikos tyrimų instituto direktorius Sergej Markov mano, kad Liaudies vienybės diena, kaip ir bet kuri nauja šventė, prigis Rusijos visuomenėje, kai valdžia pasieks kokį nors realių teigiamų rezultatų.

„Taip yra todėl, kad viena vertus, niekas gerai nežino, kas buvo lapkričio 4 dieną, antra vertus, šventė dabar nėra ką, nes, žmonių nuomone, jie gyvena blogai“, — sakė S. Markov.

„Tačiau valdžios logika visiškai akivaizdi — pageidautina atsitolinti nuo lapkričio 7-osios, nes neįmanoma švęsti bolševikų perversmo, kai valdžioje yra daug antikomunistų arba net kraštutinių antikomunistų, be to, šiuo metu ieškoma naujų valstybingumo simbolių“, — mano politologas.

Drauge, jis mano, „valdžiai neužtenka drąsos visiškai atsitraukti

nuo lapkričio 7-osios, ir todėl šventės skiriamos šalia šios datos“.

Tačiau, jo nuomone, „užuot davus laiko žmonėms pagirtauti lapkričio pradžioje, būtų geriau skirti dieną tarp gegužės švenčių bulvėms pasisodinti“.

Panaikinus bolševikines lapkričio šventes, Dūmos nariai norėjo, kad žmonės neprarastų patriotinių paskatų, o svarbiausia — įprastų poilsio dienų lapkritį, įstatymo projekto autoriai daug nesvarstydami parinko patriotinę datą lapkričio mėnesį, arčiau lapkričio 7-osios.

Paaiškinamajame rašte pataisų autoriai teigė, kad „1612 metų lapkričio 4 dieną liaudies pašauktinių kariuomenė kovai su Žečpospolitos ir Švedijos intervencija, vadovaujama Kuzma Minin ir Dmitrij Požarskij, prie Maskvos sumušė Žečpospolitos kariuomenės rinktinę ir išvadavo Maskvą iš interventų lenkų“.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

ATLANTIC Express Corp.	Ocean Freight Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.	Air Freight Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.	Trucking Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai**MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS**

Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

GEDAS M. GRINIS, MD

Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

**Chiropraktika ir
manualinė terapija****Dr. VILJA KERELYTĖ**

Amber Health Center
Stuburo, sąnarių ir raumenų gydymas, chiropraktika, manualinė terapija, akupunktūra.
6420 W 127 St #106, Palos Hts, IL 60463
Tel. 708-239-0909
Kalbame lietuviškai. Valandos susitarus.

Dr. RIMAS NOVICKIS

CHIROPRACTIC PHYSICIAN
MANUALINĖ IR FIZIOTERAPIJA,

AKUPUNKTŪRA,
nugaros, kaklo, galvos skausmų
(ir migrenos), sportinių traumų specialistas
6645 W. Stanley Ave
Berwyn, IL 60402
Tel. 708 - 484 - 1111
Dirbame kasdien, savaitgaliais —
susitarus. Kalbame lietuviškai.

**Dr. Vida I. Puodžiūnienė
Healthy Connection
Chiropractic & Rehab Clinic**

Manualinė ir fizinė terapija, sporto traumų specialistė, nugaros, kaklo ir sąnarių gydymas, galvos skausmai ir migrenos, artritas, dietos ir vitaminų patarimai.

16547 W. 159 Street
Lockport, IL 60441
Tel. 815-834-9075/9076
Kalbame lietuviškai

**Ausų, nosies, gerklės
ligos**

**VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.**
Ausų, Nosies, Gerklės Ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

**Širdies ir kraujagyslių
ligos**

Cardiac Diagnosis, LTD.
6417 W. 87 St.
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-233-5630

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.

KARDIOLOGĖ — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.
Priklauso Good Samaritan, Central DuPage,
Edward ir Elmhurst ligoninėms.

**Dr. VILIUS MIKAITIS
Dr. ANDRIUS KUDIRKA
Dr. JUSTYNA STENGELE**

Šeimos daktarai ir chirurgai

10811 W. 143rd St. Orland Park, IL 60467

Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital, Christ Hospital

Tel. 708-460-2500
Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos**JONAS V. PRUNSKIS, MD**

TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD

MAUNAK V. RANA, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo, diagnozės ir
gydymo specialistai

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Akių ligų specialistai**LINAS SIDRYS, M.D.**

Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS

Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos**Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS**

VIDAUS LIGOS
Priimami MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road,
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien,
išskyrus sekmadienį

SURENDER LAL, M.D.

Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Ginekologija**RAMONA C. MARSH, MD SC**

Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

**Pirmasis siunčiamos lietuviškos
muzikos geriausias dešimtukas**

Portalo „Ore.lt“ rubrika „Grotuvas“ — didžiausias Lietuvos portalas, kuriame grupės ir atlikėjai gali paskelbti naujus muzikos kūrinius, apibendrinio spalio mėnesio duomenis. Populiariausia iš interneto siunčiamos muzikos atlikėja tapo Vilniaus roko grupė „Caramel Members“ ir jų daina „Maironiui“.

„Ore Grotuvas“ dažniausiai internete siunčiamų ir klausomų dainų dešimtukus pradėjo skelbti po to, kai šiame interneto portale paskelbtų grupių ir atlikėjų skaičius viršijo 50. Iš viso per mėnesį „Ore Grotuvo“ lankytojai kūrinius perklausė ar siuntė daugiau kaip 11,000 kartų — 30 proc. dažniau, nei rugsėjį.

Tiek spalį, tiek rugsėjį tarp populiariausių dominavo jau minėti „Caramel Members“, bene žymiausia Lietuvos hip hopo grupė „G&G Sindikatas“, elektroninę muziką atliekantys „Pieno Lazeriai“, „ska“ orkestras „Lagamino turinys“, šmaikštieji „Poliklinika“ ir aštrų roką grojantys vilniečiai „IR“.

Ši mėnesį sparčiausiai kilusia grupe dešimtuکه buvo sostinės „funk jazz“ sekstetas „The Chemicals“, o tarp dešimtuko naujokų iškilo Londone gyvenantis elektroninės muzikos prodiuseris Emkah, Kauno gyvos elektroninės muzikos grupė „Resound“ ir „indie“ stiliaus roką grojantys „Gravel“.

Tarp debiutuojančių atlikėjų, kurie portale muziką skelbia „mp3“ formatu, daugiausia dėmesio susilaukė „Lagamino turinys“ iš Vilniaus, o taip pat eksperimentuotojas Emkah ir nerimastingieji „The Chemicals“.

„Pastebima tendencija, kad dešimtuکه aukščiau būna tos grupės, kurios rūpinasi savireklama ar jau turi savo interneto puslapį. Tačiau

mes esame demokratiški — skelbime įvairią muziką, nesvarbu, ar tai būtų į sceną sugrįžtanti pop žvaigždė, ar debiutuojantis atlikėjas. Svarbu — noras, entuziazmas“, — sakė „Ore Grotuvo“ projekto vadovas Marius Stavaris.

„Ore Grotuvo“ komanda kviečia visus šalies atlikėjus ir grupes dėl „transliacijos“ susisiekti su jais elektroninio pašto adresu

grotuvas@ore.lt

Projekto įgyvendintojai žada talpinti įvairių stilių muziką, nepriklausomai nuo atlikėjų amžiaus, socialinės padėties ar kūrinyje naudojamos kalbos, jei ji tik atitiks minimalius muzikos kokybės kriterijus. Projektą remia LR Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas.

„Ore Grotuvo“ „TOP 10“,

2005 m. spalio

Grupės ir atlikėjai (pozicija
ši mėnesį, pozicija praeitą mėnesį, rekomenduojamas kūrinys)

1. (3) — CAMEL MEMBERS, „Maironiui“;
2. (2) — PIENO LAZERIAI, „Comfort“;
3. (1) — G&G SINDIKATAS, „Pasaka apie 2 brolius“;
4. (4) — LAGAMINO TURINYS, „Nusipirk“;
5. (5) — POLIKLINIKA, „Marijonai, kodėl tu užkimai?“;
6. (7) — IR, „Idol“;
7. (N) — EMKAH, „Maximum Escape Velocity“;
8. (N) — RESOUND, „Telling Stories“;
9. (22) — THE CHEMICALS, „Santechnikas“;
10. (N) — GRAVEL, „Lisa“.

Marius Stavaris
projekto vadovas
grotuvas@ore.lt

„PIENO LAZERIAI“

„CAMEL MEMBERS“

JAV LB KV Socialinių reikalų taryba

Ruošia: Aldona Šmulkštienė
2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

„MEDICARE & YOU“ (tęsinys)

Medicare knygoje Illinois valstijos gyventojams informacija apie receptinius vaistus yra pateikiama psl. 92 ir 93 (paaiškinimai) ir psl. 94 A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K – vaistų planų lentelėse. Čia tie paaiškinimai:

1. Company Name (bendrovės pavadinimas). Tai bendrovė, kuri susitarė su Medicare siūlyti Medicare Advantage Plans ir kt. Medicare Health Plans savo receptinių vaistų planus.

2. Approval Status (Medicare patvirtinimas). Čia paaiškinama, ar Medicare patvirtino bendrovės siūlomą receptinių vaistų planą 2006 m. „as submitted by organization“, reiškia, kad bendrovė turi susitarti su Medicare, bet Medicare dar tariasi dėl kainos 2006 m.

3. Medicare Plan Type paaiškinama, ar tai yra a) Medicare Advantage Plan (Medicare Health Maintenance organization Plan (HMO); b) Point-of-Service Plan (Pos); c) Medicare Preferred Provider Organization Plan (PPO); d) Medicare Private Free-For-Service Plan (PFFS); e) Medicare Special Needs Plan, ar f) Medicare Cost Plan.

4. Special Rules. Čia paaiškinama, ar yra taikomos specialios taisyklės išsirašymui į receptinių vaistų planą.

5. Quality Measure. (apklausos duomenys). Pateikiami rezultatai iš 2004 m. „Beneficiary Satisfaction Survey“ – apklausos, kurioje matoma, kiek žmonės yra patenkinti teikiamais patarnavimais, naudojant skaičius nuo 0 iki 10. Nulis reiškia blogiausią, o 10 – geriausią patarnavimą. „Not available“ – reiškia, kad duomenys negauti. Daugiau apie įvertinimo duomenis galima rasti kompiuteryje

www.medicare.gov.

6. Name of the Medicare Plan. Tai receptinių vaistų planas, kurį bendrovė, susitarus su Medicare, siūlo žmonėms.

7. Customer Service Number – telefono numeris platesnei informacijai apie planą.

8. Special Needs Plan – skirtas specialiai žmonių grupei, pvz., esantiems slaugos namuose.

9. Plan Service Area – vietovės, kur tie planai teikiami. Jums reikia gyventi toje vietovėje, kad galėtumėte išsirašyti į tą planą. Pasitikrinkite savo „Zip code“.

10. Monthly Premiums – tai

mėnesiniai mokesčiai, kuriuos turėsite mokėti priedo prie mėnesinių mokesčių už Medicare Part B (išskaičiuojame iš pensijinių išmokų). Į tą sumą įeina sveikatos patarnavimai ir/arba mėnesinis mokestis už receptinius vaistus.

„Under Review“ reiškia, kad bendrovė ir Medicare dar tariasi dėl sumos.

11. Doctor Choice. Paaiškina, ar jums reikės gauti receptą tik iš daktaro, kuris priklauso tam planui (tinklui), ar jūs galite kreiptis į kitus gydytojus.

12. Primary Care Copay. Paaiškina, kiek jums reikia primokėti už kiekvieną atsilankymą pas daktarą. „Under Review“ reiškia, kad Medicare ir bendrovė dar tariasi dėl primokėjimo (copayment) sumas.

13. Amount You Pay for Each Prescription. Paaiškina, kiek jiems reikės primokėti už kiekvieną receptą. Jei į planą įeina ir vaistų apdrauda, kaip sveikatos plano dalis, pastebėkite, kad primokėjimas kintantis. Paskambinkite nurodytu telefonu, kad sužinotumėte, ką gaunate ir suprastumėte apribojimus. Jei radote „Drugs Not Covered“, reiškia, kad į tą sveikatos planą vaistų apdrauda neįeina. Jei skaitote „Under Review“, reiškia, kad Medicare ir planas dar tariasi.

14. Yearly Deductible for Drug Coverage. Paaiškina, kiek jums pačiam reikia primokėti kiekvienais metais, kol planas pradės mokėti.

Jei parašyta „Drugs Not Covered“, reiškia, kad tas sveikatos planas (apdrauda) nemoka už vaistus.

Jei parašyta „Under Review“ Medicare ir sveikatos planas (apdrauda) dar diskutuoja.

Pastaba: Nr. 13 ir Nr. 14 yra taikomi tik Medicare Advantage Plans ar kitiems Medicare Health Plans, kurie siūlo receptinių vaistų apdraudą. Mokama suma gali būti kitokia, jei kvalifikuojatės dėl „extra help“, kuri mokėtų už vaistus.

Suskaiciavau 27 bendroves receptinių vaistų planų lentelėse, siūlančias dar daugiau įvairių vaistų apdraudos galimybes, kur mėnesinis mokestis kinta nuo 0 dol. iki 166 dol; taip pat suma, kurią tektų primokėti už kiekvieną receptą, irgi labai kintanti: nuo nulio iki šimto dol.

(Bus daugiau)

(Medžiaga – pagal „Medicare You“)

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
 Valandos pagal susitarimą

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai
 10 S. 640 Kingery Highway
 Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
 Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja

15543 W. 127th Str.
 Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
 Valandos susitarus

Dr. RAMUNĖ MACIJASKAS

Dantų gydytoja
 9356 S. Roberts Road
 Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
 Valandos pagal susitarimą

Dr. DANA M. SALIKLIS

Dantų gydytoja
 38 Oak Creek Plaza
 Mundelein, IL 60060
Tel. 847-949-7300
 Valandos pagal susitarimą

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja
 4635 W. 63 St., Chicago
Tel. 773-735-7730
 10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja
 10745 Winterset Dr.
 Orland Park, IL 60467
708-873-9074
 Valandos pagal susitarimą

Dr. V.J. VASAITIENĖ

Dantų gydytoja
 4817 W. 83 St, Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
 Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road
 Hickory Hills, IL
 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
 Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
 Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
 Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
 4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
 55 E Washington, Ste 2401,
 Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė, kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas

RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
 120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

DR. K. JUCAS

Odos ligų specialistas gydo odos auglius, žaizdas ir išsiplėtusias kojų venas.

Kosmetinė chirurgija.
 3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

info@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Always With Flowers

- Įvairios tropinės gėlės
- Gėlės visom progom, gėlės į Lietuvą
- Egzotinės ir aukšto stiliaus aranžuotės
- Vestuvinės ir proginės kompozicijos (konsultacijos – nemokamos)
- Dovanų krepšeliai, suvenyrai, paveikslai
- Laidotuvių krepšeliai, vainikai vazoninės gėlės
- Bažnyčių, pokylių salių ir stalų dekoravimas gėlėmis ir balionais (nuolaida 20%)

1120 S. State St., Lemont, IL
8015 W. 79 St., Justice, IL
Nemokamas tel. 888-594-6604

Pristatome Čikagoje, jos apylinkėse, JAV, Lietuvoje ir visame pasaulyje.

www.alwayswithflowers.com

autotrade USA
 sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO. PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES. ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-6880, 630-774-1192

MŪSŲ ŠEIMOSE

DAIL. M. STANKŪNIENĖS
DOVANOS LIETUVAI

Dailininkė Magdalena Birutė Stankūnienė.

Antano Sutkaus nuotrauka.

Jau ne kartą buvome rašę apie čikagietę dailininkę Magdalena Birutę Stankūnienę, kuri plačiai reiškiasi ne tik kūrybinėje plotmėje, bet yra užsirekomendavusi ir kaip mecenatė. Ji įvairioms Lietuvos galerijoms ir muziejams yra paaukojusi ne vien savo kūrinių, kitų meno vertybių, o taip pat pinigų.

Praėjusią vasarą, kuomet dailininkė eilinį kartą lankėsi tėvynėje, išgirdome, kad ji paaukojo net 100,000 litų naujos meno galerijos Marijampolėje įrengimui. Dabar atėjo žinia, kad į Marijampolę jau nukeliavo ir nemažai jos kūrybos. Apie tai neseniai rašė „Lietuvos ryto“ dienraščio bendradarbis Marijampolėje Algis Vaškevičius (beje, vasarą vie-

šėjęs Čikagoje) straipsnyje, pavadiname „Marijampolę jau pasiekė kraštietės dovanos“.

Autorius savo rašinį pradeda taip: „Po daugiau kaip mėnesio kelionės iš Čikagos (JAV) Marijampolę pasiekė kraštietės dailininkės Magdalenos Birutės Stankūnienės dovana — 28 batikos ir tapybos ant medžio darbai“.

Toliau taip teigiama: „Šiuos meno kūrinius savo gimtajam kraštui dailininkė pažadėjo padovanoti, kai čia lankėsi vasaros pradžioje.“

Tada ji apžiūrėjo neseniai duris atvėrusius Marijampolės kultūros rūmus ir pasiūlė vienoje dar neįrengtų salių įsteigti profesionalaus meno galeriją“.

Taip pat ten teigiama, kad ši pasiūlymą ji patvirtino, tuoj pat į Marijampolės savivaldybės sąskaitą pervesdama 100,000 litų, skirtų naujos galerijos įrengimui.

Straipsnyje yra cituojama Marijampolės Kultūros direktorės Izaidos Skirpstienės žodžiai, kad, nors dail. M. Stankūnienė į Marijampolę atsiuntė nemažai savo naujų darbų, jų dar nepakaks. Dalis jos kūrinių bus parsivežta iš Lietuvos dailės muziejaus Kėdainiuose. Pažymima, kad naujoji galerija Marijampolėje

bus pavadinta mecenatės vardu.

Atrodo, jog greitu laiku įvyks iškilmingas šios galerijos atidarymas. Ir tada apie šį neeilinį įvykį parašysime daugiau.

Čia tik norisi pasidžiaugti, kad žmonės, kaip dail. M. Stankūnienė, savo kūryba ir dovanomis populiarina mus, Amerikos lietuvius, tėvynėje, parodydami, jog ne visi šitame krašte gyvenantieji tautiečiai garbina vien tik dolerį.

Edvardas Šulaitis

Magdalena B. Stankūnienė. Iš ciklo „Žemės planeta“. 2002. Drobė, batika.

Raminta ir dr. Algirdas Marchertai smagiai sukasi „Draugo“ pokylyje spalio 16 d., grojant Algimanto Barniškio muzikai. I. Tijūnėlienės nuotr.

Po „Draugo“ koncerto spalio 15 d. Jaunimo centro kavinėje įspūdžiais apie „Retro“ atliktą programą dalinasi (iš kairės): dail. Magdalena B. Stankūnienė, JAV LB Kultūros tarybos narė Lilija Jasaitė ir „Draugo“ spaustuovės darbuotoja Aldona Gurskienė. I. Tijūnėlienės nuotr.

„Draugo“ pokylyje šokio sukuryje linksminasi Jūratė ir Jonas Variakojai. I. Tijūnėlienės nuotr.

Philadelphijos LB apylinkės pirm. Teresė Gečienė ir bendruomenininkas Algimantas Gečys JAV LB XVII Tarybos trečiojoje sesijoje, š.m. rugsėjo pabaigoje vykusioje Detroit, MI. Jono Urbono nuotrauka.

POMPĖJA: APČIUOPIAMOS, BAUGINANČIAI ARTIMOS ISTORIJS

Didžiųjų praejusių laikų civilizacijų istorija pasakojama vadovėliuose, apie jas prirašyti tūkstančiai knygų, atlikta galybė tyrinėjimų, tačiau niekas negali pakeisti individualaus patyrimo. Įvairiausi pasaulio muziejai dažnai gali būti prilyginti statiškiems ir nuobodiems vadovėliams: reikia pripažinti, kad tikrai nemažoje dalyje jų ne tik vaikams greitai darosi nuobodu. Tačiau bent du muziejai Čikagoje niekaip netelpa į šią sustingusių mirusio laiko gabalų panoptikumo kategoriją; tai — Museum of Science and Industry ir Field Museum. Beje, sakoma, kad didžiąją dalį lėšų pastarojo muziejaus įkūrimui skyręs verslininkas Charles Field kasdienybėje dideliu įdomumu nepasižymėjo, priešingai, jo būta nuobodaus ir griežto darboholiko. Tačiau niekas nepaneigs, kad jo skirti pinigai pasitarnavo kilniam tikslui.

Spalio 22 dieną Field Museum atidaryta paroda „Pompėja: išsi-veržimo istorijos“ dar kartą įrodo, kuo nuobodus muziejus skiriasi nuo šiuolaikiško, jaudinančią patirtį sukuriančio muziejaus, mokslinių tyrimų bei ugdymo centro. Tiesiog smagu tai, kad šioje parodoje, patyrimo ir žinių prasme nieko bendra neturinčioje su sąstingiu, eksponuojami sąstingio objektai, faktai, rasti toje vietoje, kur praūžė viena didžiausių Vakarų civilizacijos istorijoje stichinių nelaimių. Dar XIX a. pabaigoje su muziejumi bendradarbiavęs kolekcininkas Edward Ayer išigijo pirmuosius Pompėjoje rastus bronzinius ir keramikinius objektus. Vėliau ši muziejaus kolekcija kaupėsi ir pagaliau ją apvainikavo ši išpūdinga paroda.

Viena Vezuvijaus aukų, rastų Pompėjoje.

Parodoje, kuri veiks iki kovo 26 dienos, eksponuojami įvairiausi Pompėjoje bei aplinkiniuose ugnikalnio išsiveržimo paliestuose miesteliuose — Herculaneum bei Oplontis — rasti objektai. Nuo nuobodžios parodos pastarąją skiria tai, kad už demonstruojamų daiktų šiuo atveju slypi ypatinga istorija, apie kurią šį tą žino visi Vakaruose bent mokyklą lankę žmonės, tačiau toli gražu ne

visi turi galimybę asmeniškai prisiliesti prie tų istoriją pasakojančių autentiškų daiktų. Parodos organizatoriai pasirūpino, kad objektai nebūtų nebylūs — parodą lydi įvairių pavidalų vaizdinė bei garsinė medžiaga, o kompetentingi gidai visuomet pasiruošę papasakoti mažai kam girdėtas Pompėjos žuvimo detales.

„Išsiveržimo istorijos“ kaip niekada aktualios: praūžus vis naujam uraganui, užėjus dar vienai naikinančiai liūčiai, neretai pasigirsta balsų, kad išgyvename ypatingą, krizinį pasaulio istorijos tarpsnį. Tačiau Pompėjos katastrofą išgyvenusių rašytojų Plinijaus jaunesniojo palikti priminimai liudija ką kita: kiekviena civilizacija ar tauta turėjo savo krizes; žmogus, kad ir koks išsilavinęs ar „civilizuotas“, neišvengiamai liks bent tam tikra dalimi priklausomas nuo gamtos, nes pats yra jos dalis. Keista ir nuostabu skaityti Plinijaus žodžius, kai jis pasakoja, kad tą dieną, kai įvyko didysis ugnikalnio išsiveržimas, sunaikinęs Pompėją, rytas išaušo toks, kaip įprasta — nieko blogo nežadantis. O vėliau tame pačiame tekste rašytojas piktinasi, kad, jau prasidėjus išsiveržimui, visi bėgo, gelbėdami, kas ką gali, o nemažai žmonių, užuot padėję vieni kitiems, plėšė aplėistus namus ir iš paskutiniųjų tempėsi su savimi užgrobtą turtą. Ar tai neprimena to, ką taip plačiai spauda aprašė ką tik, XXI a. pradžioje, per katastrofas Azijoje bei New Orleans? Ir teisėtai kyla klausimas, ar tikrai mes tapome tokie civilizuoti, kokiais dedamės? Ir kodėl stichinės nelaimės akivaizdoje elgiames taip pat, kaip mūsų protėviai 79 m. prieš Kristų? Ir tada, ir dabar, buvo tų, kurie puolė į paniką, kurie nelaimės akivaizdoje žudė ir plėšė, ir tų, kurie didvyriškai padėjo savo artimui.

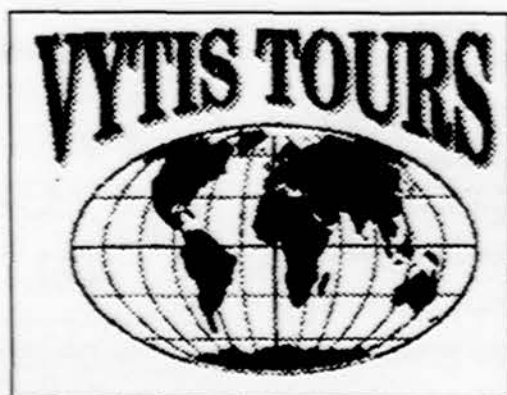
Pompėja, kaip pabrėžia istorikai, katastrofos metu buvo klestintis kurortinis miestas. Jame prabangiausius namus turėjo daugelis turtingiausių Romos imperijos žmonių, įskaitant ir patį imperatorių Neroną. Vos už devynių mylių nuo Pompėjos esančiame Herculeus mieste tyrintojai rado pačią prabangiausią vilą visoje Romos imperijoje, praminą Papirusų vilą. Ją atsitiktinai kasinėtojai rado 1750 m. Iki tos akimirkos, kai ji buvo užšaldyta laike praūžusio ugnikalnio išsiveržimo, vila stovėjo ant išsikušusios uolos ir iš jos atsiverdavo vaizdas į nepaprasto grožio Naples įlanką. Be kitų retenybų, viloje rasti 1,758 vertingi papirusai, kurių dalis eksponuojama ir šioje parodoje.

Pompėjos radiniai unikalūs tuo, kad ugnikalnis, pradžioje tik „gąsdinęs“, vėliau išsiveržė staiga. Todėl Pompėjos gyventojai turėjo šiek tiek laiko pasiruošti evakavimuisi — susirinkti būtiniausius daiktus, apsirengti „kelioniniais“ drabužiais ir pan. Tuos, kurie nespėjo pabėgti pakankamai toli, iš vulkano išsiveržusio lava užklupo staiga. Vulkanas ištisą, gerai išvystytą miestą palaidojo per pusdienį, ant vieno lavos sluoksnio klodamas vis kitą. Dienos pabaigoje Pompėją dengė 75 pėdų storio vulkaninės dervos sluoksnis. Archeologams ir antropologams tai reiškė, kad po lava palaidoti žmonės amžiams sustingo kartu su tais daiktais, kuriuos jie laikė būtiniausiais ir buvo nusprendę pasiimti į kelionę. Gydytojai nešėsi savo instrumentus, matronos — brangiausius papuošalus ir drabužius, tuo tarpu vergai ant kaklų mūvėjo didelius metalinius žiedus. Šiaip ar taip, radiniai pasakoja šimtus istorijų, todėl parodos pavadinime daugiskaita nėra atsitiktinė.

Monika Bončkutė

VILNIUS 2005

SKRYDŽIAI FINNAIR ir kitomis oro linijomis iš įvairių JAV miestų. Grupės ir pavieniai keliautojai. PIGIAUSIOS KAINOS!!!

40-24 235th Street Douglaston, NY 11363

Tel. 718-423-6161 1-800-77-VYTIS

Fax. 718-423-3979

E-mail: vyttours@earthlink.net

Web site: www.vytistours.com

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Rita Penčyliienė tel/fax 708-923-0280

E-mail: pencylar@comcast.net

Bronė Barakauskienė tel. 708-403-5717

Fax 708-403-4414; E-mail: mamabar3@aol.com

NEKILNOJAMASIS TURTAS

**Drake
Did
It Again!**

Equal Housing Opportunity
5 S. Prospect, Clarendon
Hills, Illinois 60514

Reda Blekys

Office
630-325-2800
Mobile
630-745-7593
Fax
630-325-7010

Profesionalus
asmeninis
patarnavimas.
Patirtis mieste ir
priemiesčiuose.
Nemokamas
nekilnojamojo
turto įkainavimas.
Prieš parduodant
ar perkant,
kreipkitės į
Drake Realtor

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

**RIMAS
STANKUS**

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

**VIDA M.
SAKEVICIUS**

Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto pirkimas,
pardavimas
708-889-2148

SIŪLO IŠNUOMOTI

Marquette Park

nebrangiai išnuomojami du butai:
Vieno mieg. butas pirmame aukšte ir
Dvieju mieg. butas antrame aukšte.
Tel. 773-776-1851

IŠNUOMOJAMAS

nerūkantiems,
4 kamb., labai švarus butas,
vyresnio amžiaus žmonėms.
Tel. 773-376-0079

Woodridge išnuomojami

1-2 mieg. naujai suremontuoti butai.
1 mieg. — \$670-\$710;
2 mieg. — \$770-\$810.
1 mėnuo nemokamai.
Tel. 630-910-0644, Jana.

...ĮVAIRŪS...

* Vyras, turintis dokumentus, ieško darbo
prižiūrėti pagyvenusius, sergančius žmones
ir gyventi kartu. Gali pakeisti naktimis nuo 6
v.v. iki 6 v.r. Tel. 815-609-3465.

* Moteris gali prižiūrėti vaikus ir pagyvenusius
žmones arba pakeisti naktimis. Siūlyti
įvairius variantus. Tel. 815-609-3465.

* Moteris ieško darbo žmonių slaugoje. Gali
pakeisti bet kurią savaitės dieną, o savaitgaliais
pastoviai. Tel. 773-863-8473.

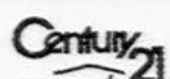
* Moteris gali prižiūrėti pagyvenusius žmones,
mėgsta gaminti įvairius valgius, nori gyventi
kartu. Turi rekomendacijas, patirties,
anglų kalba buitine. Tel. 847-623-1631 arba
773-726-8209.

* Dovanoju labai gražius kačiukus. Tel. 773-778-5568.

* Moteris ieško pakeitimo nuo šeštadienio
ryto iki sekmadienio ryto ir darbo savaitės
bėgyje nuo 6 v.v. kelioms valandoms. Tel.
773-983-7004.

* 57 m. moteris ieško darbo žmonių
prižiūroje su gyvenimu. Buitinė anglų kalba,
skaniai gamina maistą, geros rekomendacijos.
Tel. 312-493-0440 arba 847-233-0807.

* Dažytojas ieško darbo, gali profesionaliai
ir nebrangiai išdažyti jūsų butą ar namą,
atlieka vidaus remonto darbus. Tel. 708-606-5192.

9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

Accent
Homefinders

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja
įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

Audrius Mikulis

1st Choice Real Property

Tel.: 630-205-9262

E-mail: amikulis@usa.com

Įvairus nekilnojamas turtas:

- * Nemokamas įkainavimas
- * Nemokama rinkos analizė
- * Pirkimas
- * Pardavimas
- * Surandame optimaliausią finansavimą

DRAUGAS

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjomis
kompanionėmis ir namų ruošos
darbininkėmis. Galima gyventi
kartu arba atvykti į darbą
ir išvykti.
Kreiptis:

ALL CARE

Employment Agency
Tel. 773-736-7900.

Reikalinga

raštinės darbuotoja
ne pilnai darbo dienai,
gyvenanti Midway oro uosto rajone.
Tel. 773-585-9501

IN-HOME CARE FOR ELDERLY.

Come-go, live-in. Good pay. Must
speak English, have work permit, drivers
license and car.
Call Comfort keepers
847-215-8103.

CAREGIVERS / CNA'S

HOURLY TO LIVE-IN
MUST SPEAK ENGLISH
DRIVING A PLUS
IMMEDIATE REFERRALS AVAILABLE
GRISWOLD SPECIAL CARE
847-961-6550

Experienced CNA or Home Health Aide needed.

Must have valid proof to work in the
United States. Must speak English & driving
a plus. Come & go or live-in. Also
need exp. Baby/child care workers.
Call Willie 312-648-1565

REIKALINGI

UNIVERSALŪS ŠALTALVIAI,
turintys didelę frezavimo,
tekinimo, šlifavimo, gręžimo
patirtį.

Susikalbėti angliškai.

Mes esame modernios šildymo vėdinimo
įrenginių dirbtuvės su geriausiomis
priemokomis, įskaitant viršvalandžius,
medicininį draudimą ir 401 K.

2952 N. Leavitt, Chicago, IL
Tel. 773-281-4200

DRAUDIMO PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE

Automobilio, namų,
gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agentė Barbara Murray
Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL
708-423-5900

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

AUTO, NAMAI, VERSLAS,
SVEIKATA, GYVYBĖ

Aukšto lygio
aptarnavimas,
patikimas
draudimas,
draugiška
atmosfera

**ALINA
GRINKEVICIUS
INSURANCE AGENCY**

3743 PRAIRIE AVE, BROOKFIELD, IL 60513

Ofisas: 708-485-7212

Fax: 708-485-7273

E-paštas: agrinkev@amfam.com

24 val. pranešti apie nelaimės nemokamu tel: 800-374-1111

Kraustymosi paslaugos

PACKING & MOVING

Ilgametis profesionalus
įpakavimas ir kraustymas.
GEDIMINAS
708-387-9144

NAMŲ REMONTO IR STATYBINĖS PASLAUGOS

**Šildymas
Šaldymas**

6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629

Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas

— Licensed — Bonded — Insured

24 val. per parą

7 dienos per savaitę

FREE ESTIMATE

773-778-4007

773-531-1833

Šlifuoti parketą ir lakuoti

1 kv. pėda 95 c.

Sudėti naują parketą

1 kv. pėda \$1.75.

Lietuviškai 773-590-1544 Vytas

Angliškai 773-407-8859 Roman

AMBER CONSTRUCTION Co.

Dengiami stogai, kalamas
„siding“, atliekami cemento,
„plumbing“ bei kiti namų
remonto darbai.
„Licensed, insured, bonded“
Skambinti Sigitui,
tel. 773-767-1929.

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir
virtuvų įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; „sidings“,
„soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir
„shingle“ stogai; cementas,
dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

...ĮVAIRŪS...

Kavinė-parduotuvė „SMILGA“

2819 83rd St., Darien, IL 60561

Tel. 630-427-0929; 630-935-5073

I-VI nuo 8 v.r. - 10 v.v.

VII nuo 10 v.r. - 9 v.v.

Priimami maisto užsakymai pobūviams

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

GE/RCA ATSTOVYBĖ

2346 W. 69th Street

Tel. 773-776-1486

Ieškome senesnių kaip 1980 m.

automobilių, motociklų ir jų
detalių, bet kokiame stovyje.

Atsilyginsime. Free towing.

Iš anksto dėkojame.

Tel. 708-415-1999, 708-323-6587

Atnaujinu baldus, keičiu gobeleną,

surenku naujus, tvarkau
elektros, santechnikos gedimus,
atlieku staliaus vidaus darbus.

Tel. 708-467-0654

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

MARQUETTE

PHOTO

SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug
sutaupysite. Pasinaudokite mūsų
patogiu „lay-away“ planu.
Atliekame visus foto laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r.
iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo
8 v.r. iki 4 v.p.p.;
sekmadieniais uždaryta.
Antradieniais ir trečiadieniais
susikalbėsite lietuviškai.

3314 W. 63 St.

Tel. 773-776-8998

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

KEPKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas savaitėje
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

KADA PRASIDĖJO LIETUVOS OKUPACIJA

ALEKSAS VITKUS

Prieš daugiau kaip mėnesį „Draugo“ redaktorė Danutė Bindokienė viename savo vedamajame pavadintame „Kada pasibaigė Lietuvos okupacija“ mums šmaikščiai priminė, kad, nors Lietuvos dabartinė nepriklausomybė buvo paskelbta 1990 m. kovo 11-ąją, jos okupacija tikrai pasibaigė tik 1993 metų rugpjūčio 31 d., kai 6 val. vakare iš Kauno pajudėjo paskutinis rusų okupacinės kariuomenės dalinio traukinys, dar tą pačią dieną palikęs Lietuvos teritoriją. Panašiai buvo ir 1918 metais, kai Vilniuje buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė, o tuo metu kraštą dar valdė kitas okupantas – tuometinė kaizerio kariuomenė.

Prisiminiau tą „Draugo“ redaktorės vedamąjį apie „pasibaigė“, ir pagalvojau, o kada iš tikrųjų prasidėjo pirmoji Lietuvos valstybės okupacija? Vieni pasakytų, kad tai įvyko 1940 metų birželio 15 dieną, kai be jokio Lietuvos kariuomenės pasipriešinimo, sovietų generolo Pavlov vadovaujami Raudonosios armijos daliniai peržengė Lietuvos sieną. Kiti tvirtintų, kad netekom laisvės jau metais anksčiau, kai 1939 metų spalio mėnesį įsileidome pirmuosius sovietų dalinius. Ar tada nesakėme, kad „Vilnius mūsų, o mes rusų“? O dar kiti prisimintų 1795 metus, kai Rusija pasigrobė sau beveik visą didžiosios Lietuvos kunigaikštystės teritoriją, išskyrus Suvalkiją. Dar kiti paminėtų ir Liublino (1569.7.1) uniją ar net Krėvos aktą (1385.8.14).

Kieno teisybė? Okupacija nėra vienintelė sąvoka, kuri reiškia suverenumo, laisvės ar nepriklausomybės netekimą. Nei Krėvos akto, nei Liublino unijos tikrai negalime vadinti okupacija, nes prieš kariuomenę tuomet neužėmė mūsų krašto, o tik vienu ar kitu būdu buvo susiaurintas Lietuvos valstybės suverenumas. Tačiau vėlesni istoriniai įvykiai po to vis dėlto lyg ir rodo, kad politinės laisvės Lietuva neteko jau gerokai prieš 1795 metų okupaciją, kai po Lietuvos žemę pradėjo nekliaudomai žygiuoti svetimų valstybių kariuomenės. Todėl, jei valstybė nors dar ir būtų nepriklausoma, bet jei prižiūrima svetimų karinių jėgų ir valdoma svetimų interesų, tai galima jau vadinti okupacija. Jei priimtume tokią prielaidą, turėtume bent keliais šimtmečiais grįžti į Lietuvos istoriją ir į jos santykius su pagrindiniu nepermaldajamu jos okupantu, Rusija.

Gynybiniai karai su Rusija prasidėjo dar gerokai prieš Liublino uniją. Algirdo ir Vytauto užvaldytus rusiškų kraštus jau XV šimtmečio pabaigoje Maskvos kunigaikštis Ivan III bandė ir gana sėkmingai, atsiimti ir prisijungti prie savo žemių. Paskutinis Lietuvos valdovas, ją valdęs atskirai nuo Lenkijos, buvo karaliaus Kazimiero sūnus Aleksandras, tą stiprų rusų spaudimą tikėjęs pristabdyti vien giminytės ryšiais. Jis 1494 metais vedė caro Ivan III dukrą Elena, tikėdamasis susitaikyti su vis agresyvesniu Maskvos valdovu. Vedybos nedaug padėjo, nes Ivan III nuolat kišdavosi į Lietuvos vidaus reikalus, tarsi gindamas tariamai spaudžiamųjų pravoslavų religijos reikalus.

Panašūs karai vyko visą XVI šimtmetį. Smolensk ėjo iš rankų i

rankas. Nors 1512 metų Oršos mūšyje lietuviai pasiekė didžiulį laimėjimą, Smolensk jie atgavo tik 1611 metais. Maskvai vis tiek liko Homel, Černigov ir Starodubov teritorijos. Lietuvos bajorija vis daugiau vengė savo karinės prievolės, vis daugiau būdavo samdytos kariuomenės, kuriai Lietuvos reikalai nebuvo svarbūs.

Maskvos valdžią perėmus Ivan IV (Žiauriamajam), jau pasivadinęs caru, kuris žūt būt stengėsi prieiti prie Baltijos jūros krantų, tai yra užimti Livonijos kraštą, 1575 metais caro kariuomenė įsiveržė ir į Lietuvos etnografinės žemės. Carui Ivan IV mirus 1584 metais, Maskvoje prasidėjo daugiau kaip dvidešimt metų trukusi suirutė, kuri pasibaigė tik 1613 metais, kai Maskvos valdžią perėmė pirmas naujos Romanov dinastijos caras Michail.

Pasinaudoję Maskvoje kilusia suirutė, Lietuvos–Lenkijos karaliaus Zigmund lenkų ir lietuvių kariuomenės būriai 1605 metais užima Maskvą, o pats Zigmund užsigėdė būti Maskvos caru. Deryboms ilgai užtrukus, Zigmund pasitraukė, ir caru tapo Romanov caras Michail. 1618 metais lietuviai dar apgulė Maskvą, bet jos nepaėmė. Tai buvo paskutinis lietuvių žygis prieš Maskvą ir paskutinis kartas, kai lietuvių kario batas drebino Maskvos miesto gatves.

Tuo tarpu, Bohdan Chmelnicki vedami, sukilę prieš Lenkijos ponus, iš pradžių bandė sukurti nepriklausomą Ukrainos valstybę, pasidavė Maskvos caro Aleksej (1653) valdžiai. Ta proga caro kariuomenė įsiveržė į Lietuvą, ir 1655 metais, Lietuvos kariuomenės hetmonui Radvilai pasitraukus į Kedainius, užėmė Lietuvos sostinę Vilnių ir didelę miesto dalį pavertė pelenais. Tai buvo pirmas kartas Lietuvos istorijoje, kai priešas užėmė Lietuvos sostinę, ir dar be kovos. Netrukus rusai užėmė ir Trakus, Gardiną ir Kauną, o jų neužimtasias Lietuvos sritis jau buvo užėmę švedai, kurie tuo pačiu metu užėmė ir didžiąją Lenkijos dalį. Mano nuomone, tai ir buvo įžanga į Lietuvos okupacijos pradžią.

Rusai iš Vilniaus pasitraukė tik 1661 m., kai karaliaus Jono Kazimiero Vazos ir hetmono Sapiegos kariuomenė sumušė rusus, ir atsiėmė Vilnių. Vyko ilgos derybos, kol

1667 m. buvo pasirašyta Andrusovo taikos sutartis. „Amžinoji“ taika tomis pačiomis sąlygomis buvo pasirašyta 1686 metais, pagal kurią nustatyta siena su Maskva nepalikusi iki pat pirmojo padalinimo 1772 m.

Rusijoje tuo metu valdžią perėmė energingas caras Petras Didysis, kurio kariuomenė 1705 m. ir vėl užėmė Vilnių. Rusai 1709 m. didžiąją Poltavos mūšyje sumušė švedų Karolio XII kariuomenę ir tuo galutinai panaikino bet kokią švedų įtaką Lietuvoje. Nors buvo sutarta, kad caro kariuomenė bus išvesta, taip nebuvo padaryta. Caro kariuomenė užėmė beveik visą Lietuvą ir Lenkiją, ir čia šeiminkavo kaip namuose. Ar tai ne okupacija?

Rusų generolui Dolgorukij pareikalavus, 1717 m. sušaukta seime atstovai sutiko sumažinti Lenkijos ir Lietuvos kariuomenę tiek, kad tada net kilo populiarus, bet žeminantis posakis „dwa dragany, sztery kapitany“ (Du dragūnai, keturi kapitonai). Lenkijai buvo leista turėti 18,000, o Lietuvai – tik 6,000 karių. Taip prasidėjo nuolatinis Rusijos caro generolų kišimasis į Lietuvos ir Lenkijos valstybės reikalus. Nors 1667 metų Andrusovo sutartos sienos liko nepakeistos, čia prasidėjo tikras ir nuolatinis caro kišimasis į bendrosios Lietuvos–Lenkijos respublikos vidaus reikalus.

Nors sutartyje buvo taip sutarta, caras savo kariuomenės iš Lietuvos neišvedė. Karalius August II, vien rūpindamasis, kad po jo mirties sostas tektų jo sūnui, kad patrauktų į savo pusę kaimynines valstybes, pats iškelė net valstybės padalinimo planą. Tam priešinosi caras Petras Didysis. August II mirus, seimas nauju karaliumi paskelbė prieš tai trumpai karaliavusį Stanislav Leščinskij, kurį, deja, carienės Anna kariuomenė tuoj išvijo.

Apsuptas ir remiamas rusų kariuomenės, nauju karaliumi seimas paskelbė Saksonijos Fridrich August, pasivadinusį August III vardu. Jis tiko rusų interesams, nes buvo nevykęs valdovas, kuris rūpinosi tik savo geru asmeniniu gyvenimu. Tuo tarpu Rusija įsivėlė į karus su Turkija ir Prūsija ir Rusijos po kraštą besibastanti kariuomenė žygiuodavo per Lietuvą, neprašydama jokio leidimo. Rusai plėšė kraštą ir net rinko savo kariuomenei

rekrutus. Ar tai ne okupacija?

Paskutiniai keli dešimtmečiai, dar vos gyvuojančios Lietuvos–Lenkijos valstybės metai, buvo anarchijos viršūnė. Rusų palaikoma Čartoriskij šeima kovojo prieš Prancūzijos remiamus Potockij. Seimas negalėjo sutarti, ką rinkti karaliumi, o maža valstybinė kariuomenė lindėjo savo kareivinėse, nedrįsdama išeiti į kovą. Didikai linksminosi Varšuvos pokyliuose. Opera, teatras ir menas klestėjo, o valstybė niekas nesirūpino. Žmonėse kilo populiarus posakis: „Za krola Sasa – jedz, pij, i popzuszczej pasa“ (prie Saksų karaliaus valgyk, gerk ir atleisk diržą). Toje kai kurių istorikų vadinamoje net Sodoma ir Gomora suirutėje buvo gal tik viena didikų šeima, Radvilos, kurie Lietuvoje rūpestingai stengėsi sukurti bent šokią tokią pramoninę krašto būklę.

Carienei Jekaterina II (Didžiajai) perėmus Kremliaus valdžią ir kariuomenei ją parėmus, griūvančios valstybės sostą perėmė jos buvęs meilužis Stanislav Augustij Poniatovskij, vis dar geras carienės draugas, per kurį Rusijai buvo pripažinta teisė prižiūrėti valstybės vidaus gyvenimą. Anksčiau tai buvo vykdoma karinės jėgos teise, o dabar jai buvo duotas ir teisinis pagrindas, kuriuo Rusija naudojosi iki pat valstybės pabaigos 1795 m.

Tai trumpai perbėgus per nelaimingos Liublino unijos sujungtą Lietuvos–Lenkijos valstybės istoriją, paliksiu skaitytojui pačiam nuspręsti, nuo kada prasidėjo tikra valstybės okupacija. Ar prieš 350 metų įvykęs pirmasis Vilniaus užėmimas 1655 m. ar 1667 m. Andrusovo taikos sutartis, ar vadinamasis 1717 m. „Nebylusis seimas“, kai caro armijai grasinant, atstovai, nei žodžio, neištartę, per šešias valandas sutiko su visais rusų reikalavimais jiems leisti kištis į kadaise buvusios galingos Lietuvos–Lenkijos valstybės reikalus. 1795 m. įvykęs trečiasis padalinimas buvo tik paskutinė vinis į praktiškai jau mirusios valstybės karstą.

Tas paskutinis 1795 m. Lietuvos–Lenkijos valstybės žlugimas man kažkaip primena ir panašią 1940–1941 metų valstybės žlugimo agoniją, kurią meistriškai išgildeno rašytojas Jurgis Gliuda savo 1953 m. „Draugo“ premijuotame romane „Ora pro nobis“.

1863 metų sukilimo dalyviai-lietuviai Sibiro tremtyje.

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, IL 60629

Tel.: 773-585-9500

DRAUGO FONDO DIREKTORIŲ TARYBOS PIRMININKO PRANEŠIMAS

metiniame DF narių suvažiavime
2005.10.29 Čikagoje

Sveikinu visus Draugo fondo narius ir svečius dvyliktame DF narių suvažiavime. Iš visų 1,415 DF narių, su 5,802 balsais, suvažiavime dalyvauja per 10 proc. reikalingas balsų kvorumas, su 977 balsais. DF narių tarpe yra ir 386 garbės nariai. Turime ir 842 rėmėjus.

Draugo fondas buvo įkurtas 1993.11.12 dienraščio „Draugas“ kapitalinėms išlaidoms paremti. Draugo fondas yra savarankiška Illinois valstijoje registruota finansinė korporacija. Jos savininkai ir šeimininkai yra Draugo fondo nariai. Fondo veiklos reikalus sprendžia Draugo fondo narių suvažiavi-

mas.

Draugo fondo administravimas, lėšos, jų investavimas ir panaudojimas yra tvarkomi DF direktorių tarybos, kuri yra DF narių renkama metiniuose suvažiavimuose 2 metų kadencijai. Dabartinę DF direktorių tarybą sudaro: Bronius Juodelis — pirmininkas, Marija Remienė — sekretorė, nariai: dr. Ona Daugirdienė, dr. Petras Kisieliū (po suvažiavimo jį pakeis Juozas Polikaitis), Saulius Kuprys, Vytenis Lietuvninkas, Vaclovas Momkus, kun. Viktoras Rimšelis ir Rūta Jautokienė. Šiandien kadenciją baigia: S. Kuprys, V. Momkus ir M. Remienė. Kontrolės

Draugo fondo narių metiniame suvažiavime. Iš kairės: Saulius Kuprys, Marija Remienė, Vaclovas Momkus, suvažiavimo sekretorė Nijolė Nausėdienė, Bronius Juodelis ir dr. Petras Kisieliū.

komisiją sudaro: Antanas Valavičius — pirmininkas, Liudas Ramanauskas ir Antanas Paužolis. Teisiniu patarėju yra adv. Rimas Domanskis. Fondo valdybos darbus (įždininko, sekretoriaus, reikalų ir spaudos vedėjo) atlieka Br. Juodelis. Investavimus tvarko „Solomon, Smith, Barney Co.“ brokeris Gytis Kavaliauskas. Lėšų telkimas atliekamas pavasario ir rudens vajų metu. Lėšų telkimui daug padeda DF skiltis ir žinios šeštadieniais „Draugo“ dien-

raštyje. Už tai reiškiau didelę padėką vyr. redaktorei Danutei Bindokienei. Dėkoju tėvams marijonams už leidimą naudoti jų patalpas vajų laiškų siuntimui. Dėkoju ir laiškų siuntimo talkininkams, bei koordinatoriui Antanui Valavičiui. Labai dėkoju ir Jonui Kupriui už kompiuterinę pagalbą. Labai kviečiu visus būti Draugo fondo nariais-rėmėjais.

Bronius Juodelis
Draugo fondo tarybos
pirmininkas

Rudens vajaus įnašai

Su 900 dolerių:

Antanas Bajerčius, **garbės narys**, iš viso 2,100 dol., Miami Beach, FL.

Su 200 dolerių:

Juozas Mikulis, **garbės narys**, iš viso 4,200 dol., Westchester, IL.

Donatas ir Marian Greb, **garbės nariai**, iš viso 4,205 dol., Piedmont, CA.

Stanley A. Stončius, **garbės narys**, iš viso 1,500 dol., Nashua, NH.

Anelė ir Edvardas Pociai, **garbės nariai**, iš viso 1,800 dol., Oak Lawn, IL.

Birutė — Los Angeles skyrius, iš viso 500 dol., per A. Pažiūrienę, Oak Park, CA.

Su 100 dolerių:

Teresė ir Kazys Kazlauskai, **garbės nariai**, iš viso 1,900 dol., Gurnee, IL.

Dr. Vytautas ir dr. Danutė Biečiauskai, **garbės nariai**, iš viso

2,600 dol., Cincinnati, OH.

J. V. Lopatauskas, **garbės narys**, iš viso 2,000 dol., Santa Monica, CA.

Birutė ir Paulius Gyliai, **garbės nariai**, iš viso 1,500 dol., Olympia, WA.

Stefa ir dr. Petras Kisieliū, **garbės nariai**, iš viso 1,100 dol., Cicero, IL.

Leokadija Pačkauskas, **garbės narė**, iš viso 2,500 dol., Leland, NC.

Jūratė ir Antanas Budriai, iš viso 900 dol., Chicago, IL.

Su 80-75 doleriais:

Nijolė Nausėdienė, iš viso 200 dol., Homer Glen, IL.

Bronius Andriukaitis, **garbės narys**, iš viso 1,450 dol., Forest Park, IL.

Su 50 dolerių:

Teresė ir Algimantas Gečiai, **garbės nariai**, iš viso 1,450 dol., Huntingdon, PA.

Dainė ir Thomas Quinn, **garbės**

nariai, iš viso 1,400 dol., Orland Park, IL.

Elena ir Balys Kondratė, **garbės nariai**, iš viso 1,225 dol., Quaker Hill, CT.

Elena Jasaitienė, **garbės narė**, iš viso 1,450 dol., St. Petersburg, FL.

Aldona Prapuolenytė, **garbės narė**, iš viso 1,010 dol., Putnam, CT.

Rimas Černius, iš viso 850 dol., La Grange Pk., IL.

Margarita Zubrickienė, iš viso 850 dol., Etobicoke, ON, Canada.

Julijona Fraser, iš viso 200 dol., El Cerrito, CA.

Grazina Erčius, iš viso 50 dol., Little Neck, N.Y.

Vytenis Miškinis, iš viso 250 dol., Cleveland, OH.

Olga Mamaitis, iš viso 350 dol., Chipley, FL.

Daiva Baltrukėnas, iš viso 50 dol., Milwaukee, WI.

Su 30 dolerių:

Vincas Šalčiūnas, **garbės narys**, iš viso 1,035 dol., Juno Beach, FL.

G. Venk-Venckunas, iš viso 230 dol., Santa Monica, CA

Ramunė Kubiliūtė, iš viso 305 dol., Evanston, IL.

Su 25 doleriais:

Eugenija Kolupailaitė, iš viso 825 dol., Chicago, IL.

Ona ir Viktoras Šilėnai, iš viso 175 dol., Euclid, OH.

Teodoras ir Ritonė Rudaičiai, **garbės nariai**, iš viso 1,075 dol., Lemont, IL.

Su 20-10 dolerių:

Kazys Janulis, iš viso 20 dol., West Palm Beach, FL.

Dalia Šaulys, iš viso 110 dol., Chicago, IL.

Elena Galėnas, iš viso 260 dol., Chicago, IL.

Visiems širdingai dėkojame.

Fondo įždininkas

LIETUVIŲ FONDO NAUJIENOS

Lietuvių fondo pokylis

Štai, jau priartėjome prie Lietuvių fondo ir jo darbus remiančiai plačiai lietuvių visuomenei reikšmingos datos — rudeninio pokylio, kuris įvyks šeštadienį, lapkričio 5 d., PLC didžiojoje salėje. Čia bus ne tik vaišinamasi bei linksminama. Daug kam yra svarbesnė kita jo dalis — stipendijų čekių ir LF Dr. Antano Razmos vardo premijos įteikimas.

Rodos dar taip neseniai, o praėjo jau 5 metai, kai Lemont buvo įteikta pirmoji tokia premija. Tada irgi ji buvo paskirti švietimo darbuotojams. Ją gimnazijos vardu (25,000 dol. čekį) atsiėmė iš Vokietijos atvykęs Vasario 16-osios gimnazijos direktorius Andrius Šmitas.

Po to kas metai premijos buvo skiriamos įvairių šakų darbuotojams — muzikos, medicinos, visuomeninės veiklos srityse. O šiemet vėl grįžta prie švietimo. Laimėtoja, be abejo, visi žinome; o tiems, kurie apie tai dar neskaitė, primename, kad premija atiteko A.P.P.L.E. organizacijai, kuri daug padeda švietimui

Lietuvoje.

Gaila, kad, taupant lėšas, po penkerių metų šių premijų skyrimas bus nutrauktas. Bet, galimas daiktas, vėliau jos vėl bus tęsiamos.

Leidinėlis apie Lietuvių fondo pelno paskirstymą

Neseniai pasirodė gražus, didelio formato, 12 puslapių turintis leidinėlis „2005 Lietuvių fondo pelno paskirstymas“ lietuvių ir anglų kalbomis. Kaip pats pavadinimas sako, jame konkrečiai kalbama apie gana svarbią LF veiklos sritį. Įžangą parašė LF Pelną skirstymo komiteto pirmininkė Daina Kojelytė. Toliau einama prie sumų, kurios atiteko įvairiems projektams švietimo, kultūriniais, visuomeniniams, jaunimo reikalams. Atskirai įdėtos ir stipendijoms paskirtos sumos, sužymėti specialios paskirties fondai, veikiantys Lietuvių fondo ribose. Leidinys yra iliustruotas, o taip pat įdėta padėkos laiškų ištraukų iš paramos gavėjų. Ypač įdomūs kai kurie stipendininkų pasisakymai.

Nuotraukoje: Pirmoji Lietuvių fondo Dr. A. Razmos premija buvo paskirta Vasario 16-osios gimnazijai Vokietijoje. Nuotraukoje: dr. Jonas Valaitis įteikia premiją direktoriui Andriui Šmitui.

Paskutiniame puslapyje įdėta atkarpa, kurią užpildžius su įnašu galima pagerbti kitus asmenis įvairiomis progomis. Leidinyje specialiai pabrėžiama, jog jaunavedžiams labai tiktų dovana — LF

narystė.

Visais LF reikalais reikia kreiptis adresu: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

E. Šulaitis

Vengrijos ambasada mini antisovietinės Vengrijos Revoliucijos sukaktį

Vengrijos ambasada Lietuvoje mini 49-ąsias žiauriai nuslopinotos Vengrijos Revoliucijos metines. 1956 metų lapkritį sovietų kariai įsiveržė į Vengriją, netrukus po to darbą pradėjo marionetinė vyriausybė. Revoliucija, prasidėjusi studentų demonstracijomis, kaip paramos ir solidarumo ženklas streikuojantiems Lenkijos darbininkams, netrukus peraugo į ginkluotą pasipriešinimą — kovą prieš primestąjį komunistinį režimą. Tuomet Vengrijos vyriausybė paskelbė savo siekį suformuoti nepriklausomą ir neutralią valstybę. Šie siekiai nevirto realybe. Jau po kelių dienų sovietų kariai įsiveržė į sostinę Budapeštą, kur kovos prieš pranašesnę ginkluotą turinčius sovietų karius truko savaitėmis.

Revoliucijos pasekmės vengrų tautai buvo skaudžios. Keletui šimtų žmonių, tarp kurių buvo ir Vengrijos ministras pirmininkas Imre Nagy, buvo įvykdytos mirties bausmės. Apie 200,000 žmonių paliko savo gimtąją šalį ir emigravo į Vakarus, bijodami tolimesnio susidorojimo ar represijų. Žmonių, likusių savo gimtojoje šalyje, laukė sovietinis režimas, žlugęs tik 1989 metais.

1956 m. revoliucija — Lietuvos partizaninio pasipriešinimo prieš sovietų valdžią tąsa. Ši revoliucija simbolizavo dar vieną žingsnį, žengiant link Centrinės ir Rytų Europos žmonių laisvės.

Vengrijos ambasada mini Revoliucijos metines, organizuodama du kultūrinius renginius. Pirmasis — šiuolaikinio meninio filmo apie paskutiniuosius Vengrijos ministro pirmininko Imre Nagy metus peržiūra. Filmą „Nepalaidoti gyvieji“ kartu kūrė vengrai ir lenkai, o režisavo garsi vengrų režisierė Marta Meszaros. Ši kino juosta, pelniusi daugybę tarptautinių apdovanojimų, sulaukė didelio visuomenės susidomėjimo ir savo šalyje. „Nepalaidoti gyvieji“ Vilniuje bus rodomi tik

vieną kartą. Planuojama, kad Lietuvos žiūrovai šį filmą galės pasiūrėti kitais metais, kuomet ir daugiau Vengrijos kino juostų pasieks Forum Cinemas. Išskirtinė filmo „Nepalaidoti gyvieji“ peržiūra — bendras Vengrijos ir Lenkijos ambasadų Lietuvoje renginys.

Antrasis renginys, skirtas paminėti Vengrijos Revoliucijos metines, yra ypatingų fotografijų ypatinga tema „Budapešto didvyrių keliai“ paroda, kurią pristatys jos autoriai, du mokslininkai, kartu vykdę paieškas ir tyrinėjimus. Jų studijų objektu tapo simbolinė Revoliucijos metu padaryta nuotrauka, kuri buvo išspausdinta 1956 metų „Paris match“ žurnale. Nuotraukoje esanti jaunuolių pora, vaikinai ir mergina atspindi jaunųjų laisvės kovotojų pasipriešinimo sovietinei armijai dviasį. „Budapešto didvyrių keliai“ — laisvės kovotojos gyvenimo kelias, tuomet devyniolikmetės merginos nuotraukos. Parodos nuotraukos pasakoja apie paprastą, paprastą XX amžiaus moters, kentėjusios nuo politinių žaidimų bei sovietinės spaudos marionetinio režimo Vengrijoje, gyvenimo istoriją. Kolekciją sudaro 70 nuotraukų, daugelyje kurių atspindėti 1956 metų neramumai Budapešte ir kurios niekuomet nebuvo paskelbtos.

„Budapešto didvyrių keliai“ — bendras dviejų mokslininkų, vengro Eszter Balazs, bei prancūzo Phil Casoar darbas. Lapkričio 9 dieną jie abu dalyvaus parodos atidaryme, o lapkričio 10 dieną Vilniaus universitete organizuojamame seminare jie kalbės su Lietuvos istorikais, studentais bei buvusiais politiniais kalintais apie parodą ir 1956 metų Revoliuciją. Šią ypatingą fotografijų parodą pristato Vengrijos Respublikos ambasada Lietuvoje bei Prancūzų kultūros centras.

Vengrijos ambasados Lietuvoje pranešimas

Iš „Lietuvos Vaikų Vilties“ veiklos

Š. m. rugsejo 30 d., „Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto pirmininkės Gražinos Liautaud sukviesti susirinko pas ją LVV savanoriai ir komiteto nariai susitikti su dr. Judita Doveikiene ir su 5 m. Ernestu bei jį globojantią Danute Gavėnaite.

Visada yra labai miela pabuvoti gražioje ir vaišinguose Gražinos bei Jim Liautaud namuose. Daug kartų svečiuojasi pas juos ne tik LVV vaikai, motinos, savanoriai, bet ir atvažiuojantys iš Lietuvos menininkai, sportininkai ir kt. Tikrai nuoširdžiai Gražina ir Jim priima ir pavaišina visus lietuviškais vaišėmis.

Ir šį kartą svečių buvo pilna — suaugusieji šnekučiavosi, Ernestas ir Gražinos dukters Lory vaikučiai žaidė. Buvo šilta ir gera širdyje matyti tų vaikų draugišką bendravimą. Vaikai susišneka ir nemokėdami vieni kitų kalbos.

Ernestas jau yra buvęs čia prieš 3 m. operacijai Shriner's ligoninėje. Dabar ir vėl atvažiuo galimai kitai operacijai. Ernestas nevaikšto, bet greitai ant keliukų

„bėgioja“ po kambarius, yra linksmas, kalbus ir draugiškas.

Malonu buvo visiems susipažinti su dr. Judita Doveikiene, kuri yra fizinės medicinos ir reabilitacijos Vilniaus universiteto vaikų ligoninėje Santariškėse. Ji konsultuoja ortopedinius traumatologinius ligonius ir vykdo jų reabilitaciją nuo pirmos dienos po operacijos. Ji „Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto pastangomis atvyko į Čikagą pasitobulinti terapijos srityje Shriner's ligoninėje. Ji atvyko rugpjūčio 27 d. ir išbuvo iki spalio 26 d. Jos darbo diena Shriner's ligoninėje prasidėdavo apie 7:30 v.r. ir trukdavo iki vakaro. Ji dalyvavo ir stebėjo naujų ligonių konsultavimą, gydymo planus, nustatytos reabilitacijos programos sudarymą. Stebėdama reabilitacinę darbą su vaikais prieš ir po operacijos, dr. Judita rinkosi programą ir reabilitacijos testinimą namuose. Grįžusi planuoja tai pritaikyti savo ligoninėje.

„Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto dėmesys dabar nukreiptas terapijos, ypač po operacinės, patobulin-

imui Lietuvoje, nes fizinė terapija (žinoma, ir kitos terapijos rūšys) yra labai svarbu grįžimui į gyvenimą ir geriausiam prisitaikymui prie jo reikalavimų.

LVV kviečia gydytojus iš Lietuvos čia pasitobulinti, planuoja kviešti ir terapeutus, kurie dirba su ligoniais po operacijos. Taip pat planuoja padėti Lietuvoje išvystyti tinkamą vaikams priemonių, kaip langečių ir kt. gamybą.

Dr. Judita Doveikienė papasakojo apie dabartinius terapijos procesus Lietuvoje ir išreiškė gilų dėkingumą LVV, kad galėjo pasitobulinti, o taip pat ir Shriner's ligoninei už jos priėmimą. Ji tikis Vilniaus universiteto vaikų ligoninėje pritaikyti čia veikiančias reabilitacijos programas ir taip palengvinti vaikų su ortopedinėmis negaliomis dalį.

Tarp susirinkusiųjų buvo Marija Kriaučiūnienė, kuri nuo pat LVV įsikūrimo dirba su Shriner's ligonine, pagelbstint vaikučiams ir jų mamoms.

Kai ji vyksta su dr. J. Lubicky

daktarų grupei į Lietuvą, ji ten susitinka su buvusiais pacientais, ir yra jų labai šiltai priimama su didžiausiu dėkingumu. Daug jų yra jau sukūrę šeimas, studijuoja ar baigia studijas, arba jau dirba. Ir visi jie yra lyg viena didelė šeima, kuri kasmet susiburia ypatingam susitikimui su Marija Kriaučiūniene ir kitais LVV atstovais.

Lietuvoje yra LVV skyrius, vadovaujamas ryžtingos Elenos Gervickienės. Savanorių dvasia iš Čikagos, buvo motinų ir vaikų parsivežta į Lietuvą ir čia vis daugiau skleidžiama.

Svečiai buvo dėkingi LVV pirm. Gražinai ir jos vyrui Jim už puikų vakarą, vaišes, pabendravimą ir skirstėsi gerai nusiteikę, pasiryžę LVV darbą tęsti toliau tik gal kiek kitokiomis formomis.

„Lietuvos Vaikų viltis“ yra nuoširdžiai dėkinga visiems aukotojams, rėmėjams ir savanoriams talkininkams, kurių pagalba gali padėti Lietuvos vaikams su ortopedinėmis negaliomis.

Aldona Šmulkštienė

A + A STEFANIJAI KERPEI

mirus, su liūdesiu giliai užjaučiame jos vyrą JONĄ MARKVALDĄ ir visus a.a. Stefanijos artimuosius.

Gailutė Palionienė ir
Pranas Jurjonas su šeima

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632

1-773-523-0440; 1-708-873-0500

SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916

LACK & SONS (LACKAVICIUS) Funeral Home's

9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS

ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Šv. Mišios už žurnalistą Vladą** Butėną praėjus 12-kai metų po jo mirties bus atnašaujamos sekmadienį, lapkričio 6 d., 10:30 val. r. tėvų jėzuitų koplyčioje adresu: 5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

♦ **Lietuvos Dukterys maloniai** kviečia atsilankyti į draugijos ruošiamą rudens pietus lapkričio 6 d., 3 v.p.p. Jaunimo centre. Skanūs A. Šoliūnienės valgiai, programa, loterija. Meninę programą atliks Vilija Kerelytė ir Algimantas Barniškis. Visi ir visos laukiami. Vietas užsisakyti antradienį-penktadienį nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p., tel. 773-925-3211.

♦ **Lietuvių karių veteranų** sąjungos Ramovė Čikagos skyriaus susirinkimas vyks lapkričio mėn. 6 d., sekmadienį, 12 val. p.p. Jaunimo centre. Visi skyriaus nariai kviečiami dalyvauti.

♦ **Šių metų lapkričio 6 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. PLC** didžiojoje salėje organizuojamas Lemont apylinkėje gyvenančių LB Tarybos narių susitikimas su lietuviška visuomene. Tarybos nariai pristatys JAV LB XVII Tarybos trečiosios sesijos darbą ir nutarimus. Susitikimą organizuoja LB Lemont apylinkės valdyba. Maloniai kviečiame dalyvauti.

♦ **Kviečiame visus smagiai** praleisti popietę PLC lapkričio 13 d., sekmadienį, 12:30 v. p.p., kur įvyks madų paroda „Rudens simfonija“. Pietus ruošia Aldona Šoliūnienė. Prašome skambinti Žibutei, tel. 630-257-0153, arba Elzytei, tel. 630-257-8617 ir užsisakyti bilietus.

♦ **Sekmadienį, lapkričio 6 d., 1-3 val. p.p.** Balzeko lietuvių kultūros muziejus, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, maloniai kviečia vaikus, tėvelius ir senelius dalyvauti kalėdinių dovanėlių ir atvirukų kūrimo užsiėmime. Dailininkės Rasa Ibianskienė ir Virginija Morrison padės jums sukurti menišką kalėdinę dovanėlę ir atvirukus. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500. Įėjimas: vaikams 3 dol., suaugusiems - 5 dol.

♦ **Maloniai kviečiame visus** pradėti Adventą — susikaupimo, atgailos ir džiaugsmo laukimo metų Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje (14911 127th Street, Lemont, IL), kur lapkričio 27 d. 1:30 val. p.p. įvyks Sakralinės muzikos koncertas. Koncerte dalyvaus vargonininkė Solveiga Palionienė, solistės - Nida Grigalavičiūtė, Genovaitė Bigenytė, Nijolė Penikaitė ir smuikininkė Dainora Petkevičiūtė. Tuoj po Mišių, 12 val. p.p., PLC didžiojoje salėje bus pietūs. Bilietus į koncertą ir pietus jau galima užsisakyti paskambinus tel. 630-257-2330 (Milda) arba tel. 708-974-0591 (Irena).

♦ **Čikagos lietuvių pensininkų** sąjungos metinis susirinkimas įvyks lapkričio 10 d., ketvirtadienį, 1 val. p.p. Šaulių namuose: 2417 W. 43 gatvė. Kviečiame visus narius gausiai dalyvauti.

♦ **Čikagos lietuvių Tauragės klubo** gegužinė įvyks lapkričio 13 d., sekmadienį, 12 val. p.p. Šaulių namuose: 2417 W. 43 gatvė. Bus smagi muzika, skanus maistas, veiks baras, loterija, kur galėsite išbandyti savo laimę. Kviečiame visus gausiai

dalyvauti ir linksmai praleisti sekmadienio popietę.

♦ **Lietuvių opera kviečia** šeštadienį, lapkričio 19 d. į rudens pokylį, rengiamą Jaunimo centro didžiojoje salėje, Čikagoje. Šis pokylis kaip ir praėjusieji bus šaunūs! Ne tik patys ateikite, bet ir draugus bei artimuosius pasikvieskite. Nedelskite, nes belaukiant gali pritrūkti vietų. Vietas užsisakyti galima paskambinus Jurgiui Vidžiūnui tel. 773-767-5609.

♦ **„Žaltvykslė“ — Čikagos teatras** stato naują veikalą — Augustino Griciaus komediją „Palanga“. Premjera įvyks gruodžio 3 d., šeštadienį, 4 val. p.p. Jaunimo centre. Veiksmas vyksta Palangoje. Veikalą režisuoja šių metų JAV LB Kultūros tarybos teatro laureatė rež. Ilona Čepaitė.

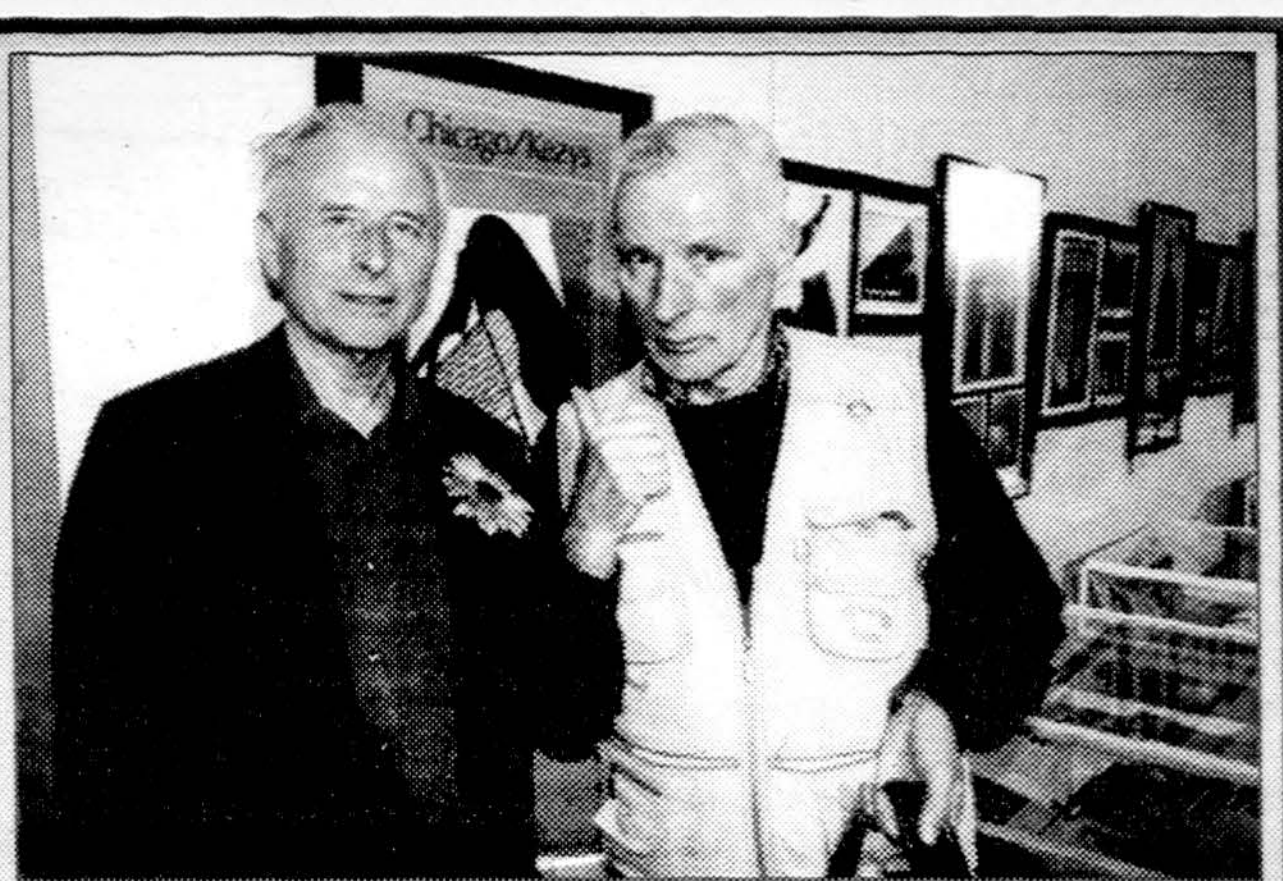
♦ **Bostono lietuvių etnografinis** ansamblis yra pasirodęs daugelyje šalių: Kanadoje, Belgijoje, Vokietijoje, Lietuvoje, nekalbant apie JAV. Tačiau Čikagą 20-ies asmenų kolektyvas atvyksta pirmą kartą. Ansamblis įkurtas 1975 m. Per 30 metų ansamblis paruošė ne vieną programą. Čikagon „Sodauto“ atveža spektaklį „Ten kur anglių kalnai stori“, kuriame pasakoja apie sunkų lietuvių imigrantų gyvenimą Pennsylvania XIX a. pabaigoje. Bilietai parduodami „Seklyčioje“. Bilietų kaina - 10 ir 15 dol. Jaunuoliams iki 12 metų - nemokamai. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

♦ **Čikagos lituanistinės mokyklos** tėvų komitetas kviečia visus šių metų lapkričio 12 d., šeštadienį, 8:45 val. r. atvykti į Čiurlionio galeriją Jaunimo centre į susitikimą su Lietuvos Respublikos generaliniu konsulu Čikagoje Arvydu Daunoravičiumi. A. Daunoravičius mielai sutiko papasakoti apie konsulato veiklą ir atsakyti į susirinkusiųjų klausimus. Kviečiami ne tik mokinių tėveliai, bet ir visi, norintys daugiau sužinoti apie LR generalinį konsulatą Čikagoje, ar turintys klausimų.

♦ **Lietuvių fondo nariams dėkoja** stipendininkė Rūta Rudvalytė iš Vokietijos. „Esu labai laiminga dėl skirtos Lietuvių fondo stipendijos. Man ši parama labai svarbi ir reikšminga. Noriu pasidžiaugti savo lietuviška veikla Vokietijoje. Šių metų spalio 22 d. Vasario 16-osios gimnazijoje koncertavau su dainininku Edgaru Montvidu. Atlikome lietuviškus, vokiškus ir ispaniškus kūrinius balsui ir fortepionui“, - rašo Rūta. Kviečiame visus per Lietuvių fondą remti lietuvišką jaunimą, švietimą, mokslą, kultūrą. Mūsų adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

♦ **Visus kviečiame dalyvauti** kalėdinėje mugėje, kuri įvyks š. m. gruodžio 3-4 dienomis, šeštadienį ir sekmadienį, nuo 9 val. r. iki 3 val. p.p. PLC didžiojoje salėje. Norintys užsisakyti stalus prekių pardavimui, prašome kreiptis į Aldoną Palekienę tel. 708-448-7436.

♦ **Vyresniųjų lietuvių centre** „Seklyčioje“ lapkričio 9 d. 2 val. p.p. trečiadienio popietės programoje bus rodoma videojuosta „Lietuvių Charata“. Maloniai prašome atvykti.

Neseniai baigėsi su dideliu pasisekimu praėjusi Algimanto Kezio fotografijų paroda ir jo knygų pristatymas Vilniuje, o lapkričio 12 d., šeštadienį, 7 val. v. PLC Lietuvių dailės muziejuje, Lemont, atidaroma nauja Algimanto fotografijų paroda apie Čikagą. Maloniai kviečiame visus atvykti į parodos atidarymą.

Nuotraukoje: Algimantas Kezys su žinomu Lietuvos fotografu bendravardžiu Žižiūnu M. Mažvydo bibliotekoje, kur vyko A. Kezio fotografijų paroda. Edvardo Šulaičio nuotrauka.

Lapkričio 20 d. Čikagos ramovėnai, talkinant birutietėms ir šauliams, rengia 87 m. Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties paminėjimą Šaulių namuose.

Minėjimas prasidės pakeliant vėliavas prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje. **Iškilmingos pamaldos prasidės 10:30 val. r. tėvų jėzuitų koplyčioje.** Jas aukos ir pamokslą sakys kun. Antanas Gražulis, SJ. Giedos Margarita ir Vaclovas Momkai, vargonuos Manigirdas Motekaitis. Po pamaldų - apeigos prie Laisvės kovų paminklo, pagerbiant kovotojus ir žuvusiuosius, gynusius Lietuvos laisvę. Minėjimas Šaulių salėje prasidės 12:30 val. p.p. Pagrindinis kalbėtojas - Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Nacionalinio saugumo skyriaus vedėjas Stasys Knezys. Meninę dalį atliks Algimantas Barniškis.

Kviečiame organizacijas atsinešti vėliavas, o visuomenę gausiai dalyvauti ir pagerbti Lietuvos kariuomenės 87 metų sukaktį. Po minėjimo - užkandžiai ir kavutė.

SKELBIMAI

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir
kriminalinės bylos

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Tel. 708-237-0488

Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS

AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.

ŠILUMA IR DĖMESYS
MŪSŲ SENOLIAMS

Močiutes ir dedukas kviečiu atvykti
ir apsigyventi privačiuose senelių
namuose **Los Angeles**. Čia laukia puikus
klimatas, draugiška namų aplinka,
gera priežiūra, skanus maistas.
Jarutė Ežerskienė
Olimpic Senior Living
Tel. 323-353-2140
E-mail: jurateus@yahoo.com

Advokatas
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas
DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527

● **„Saulutė“**, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams bei studentams Lietuvoje. Aukojo: Vaiko metinei paramai — Stasė Fledzinskienė \$240, Audrius Gudanačius \$60; Armino Dovydėno kepenų persodinimui — Vytas Tamulis \$50, Algis Strimaitis \$100, Andrius Strimaitis \$150, Natalie Sodeika \$20, Dana Elsbergas \$30, Janina Lieponienė \$100, Joseph Mikulis \$100, Regina Juškaitis \$75, Lilia Kizlaitienė \$25, Gražina Ercius \$50, Giedrė Strimaitytė Trahan \$1,000. Labai aciu. **„Saulutė“** („Sunlight Orphan Aid“), 414 Freehauf St., Lemont, IL, 60439, tel. (630) 243-7275, TAX ID #36-3003339.